

PROPUNERE LEGISLATIVA

Lege pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta lege stabilește cadrul juridic general pentru organizarea și desfășurarea alegerii Camerei Deputaților și a Senatului.

Art. 2. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) *afișe electorale* - apeluri, declarații, fotografii și alte materiale sub formă tipărită, utilizate de concurenții electorali în scop de informare și propagandă electorală;
- b) *alegător* - orice cetățean român cu drept de vot și care a împlinit vîrsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv ;
- c) *alegeri* - în cazul în care nu se face altă mențiune, totalitatea operațiunilor electorale prin care sunt desemnați membrii autorităților publice reprezentative;
- d) *alegeri parlamentare* – totalitatea operațiunilor electorale pentru desemnarea membrilor Camerei Deputaților și Senatului Parlamentului României;
- e) *alegeri generale* - orice tip de alegeri care au loc pe întreg teritoriul țării;
- f) *alegeri anticipate* – alegeri organizate înainte de încheierea mandatului reglementat de Constituție;
- g) *alianță electorală* - asociere între partide politice și/sau alianțe politice și/sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în scopul participării la alegeri, înregistrată legal la organul competent, potrivit legii;
- h) *alianță politică* - asociere între partide politice pe baza unui protocol de asociere înregistrat la Tribunalul București, potrivit Legii partidelor politice nr. 14/2003;

- i) *circumscripție electorală* - unitate teritorială în care se organizează alegeri și la nivelul căreia se atribuie mandate, în funcție de rezultatele alegerilor;
- j) *birou electoral* – organism care se constituie pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor la nivel național, la nivel de județ, la nivel de circumscripție electorală și la nivel de secție de votare ;
- k) *oficiu electoral* – organism electoral constituit la nivelul sectoarelor municipiului București sau la alte nivele decât cel al sectoarelor acestuia;
- l) *campanie electorală* - perioadă în care competitorii electoralii desfășoară activități de propagandă cu scopul de a-i determina pe alegători să își exprime voturile în favoarea lor;
- m) *candidat* – persoană care participă la alegeri în urma propunerilor înaintate de competitori electoralii sau în nume propriu pentru a obține un mandat de deputat sau de senator, în condițiile în care candidatura sa este declarată definitivă de către organismul electoral corespunzător, potrivit prezentei legi;
- n) *candidat independent* - persoană care participă la alegeri pentru a obține un mandat de deputat sau de senator, și care se auto-propune pentru aceasta, fiind susținută de un anumit număr de alegători, în condițiile în care candidatura sa este declarată definitivă de către organismul electoral corespunzător, potrivit prezentei legi;
- o) *competitori electoralii* – partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile legal constituite ale cetățenilor aparținând unei minorități naționale reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale, constituită și înregistrată potrivit legii, care înaintează propuneri de candidatură, precum și candidați independenți;
- p) *contestație* - cale de atac prin care orice parte interesată – cetăteni, candidați, competitori electoralii – solicită birourilor electorale abilitate sau instanțelor judecătorești competente, respectarea prevederilor menționate ca atare în prezenta lege.;
- q) *desemnarea candidaților* - procedură de adoptare de către partide, alianțe politice, alianțe electorale și organizații aparținând minorităților naționale a deciziilor cu privire la propunerile de candidaturi;
- r) *domiciliu* – adresa la care persoana fizică declară că are locuința principală și care este înscrisă în actul de identitate;
- s) *reședință* - adresa la care persoana fizică declară că are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu și care este menționată pe actul de identitate.;
- t) *listă electorală* - listă ce cuprinde pe toți alegătorii care își pot exercita dreptul de vot în cadrul unei secții de votare;
- v) *listă de susținători* - listă cuprinzând unele date personale și semnăturile alegătorilor, care susțin o anumită propunere de candidatură pentru înscrierea acesteia în alegeri;

u) *observator intern* – reprezentant al unei organizații neguvernamentale legal constituită, cu activitate în domeniul democrației și al apărării drepturilor omului, acreditat pentru a observa procesul electoral de către autoritatea competentă, potrivit prezentei legi și care nu este membru al unui partid politic sau unei organizații asimilate unui partid politic;

w) *observator internațional* – reprezentant al unei organizații sau instituții străine acreditat pentru a observa procesul electoral;

z) *perioadă electorală* - intervalul de timp cuprins între ziua aducerii la cunoștință publică a datei la care vor avea loc alegerile și data în care rezultatele finale ale acestora sunt aduse la cunoștință publică, prin publicarea lor în Monitorul Oficial al României Partea I.

x) *propunere de candidatură* – act de înscriere în competiția electorală a persoanei care dorește să concureze în alegeri pentru câștigarea unui mandat în condițiile în care este propusă și susținută de un concurent electoral sau se auto-propune și este susținută de un anumit număr de alegători, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

y) *minoritate națională* - acea etnie care este reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale.

aa) *frauda electorală* - orice acțiune ilegală care are loc înaintea, în timpul sau după încheierea votării ori în timpul număririi voturilor și încheierii proceselor verbale și care are ca rezultat denaturarea rezultatului alegătorilor și crearea de avantaje concretizate prin voturi și mandate în plus pentru un partid politic, o alianță politică, o alianță electorală, o organizație asimilată unui partid politic sau un candidat independent.

bb) *registru electoral* - o bază de date centralizată în care sunt înscrise toți cetățenii români, inclusiv cei cu domiciliul în străinătate, care au împlinit vîrstă de 18 ani cu drept de vot.

Art. 3. – (1) Alegerile parlamentare în România se desfășoară cu respectarea caracterului universal, egal, direct, secret și liber exprimat al votului, în condițiile prezentei legi.

(2) Cetățenii români au dreptul de a alege și de a fi aleși, indiferent de rasă, sex, naționalitate, origine etnică, limbă vorbită, religie, afiliere politică, origine socială sau alte motive, în condițiile prezentei legi.

(3) Cetățenii români cu domiciliul în străinătate beneficiază de aceleași drepturi privind participarea la alegeri ca orice cetățean român, conform dispozițiilor prezentei legi.

(4) Cetățenii români au dreptul de a alege de la vîrstă de 18 ani, dacă această vîrstă a fost împlinită până în ziua alegerilor inclusiv.

(5) Nu au dreptul de a alege debili sau alienații mintal, puși sub interdicție și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătoarească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.

Art. 4. – (1) Fiecare alegător are dreptul la un singur vot pentru alegerea Camerei Deputaților și la un singur vot pentru alegerea Senatului.

(2) Fiecare alegător își exprimă votul personal. Exprimarea votului în numele altui alegător este interzisă.

(3) Votul exprimat în cadrul alegerilor este secret. Orice control asupra modului în care votează un alegător este interzis.

(4) Participarea cetățenilor la alegeri se face pe baza liberului consimțământ al acestora. Nimeni nu are dreptul de a exercita presiuni asupra unui alegător pentru a-l determina pe acesta să participe sau să nu participe la alegeri.

Art. 5. – (1) Deputații și senatorii se aleg în circumscripții electorale constituite potrivit prevederilor prezentei legi, prin scrutin uninominal majoritar organizat, în două tururi de scrutin.

(2) Norma de reprezentare este de 180.000 de locuitori pentru un senator și de 90.000 de locuitori pentru un deputat.

(3) Numărul locuitorilor, care se ia în calcul pentru constituirea circumscripțiilor electorale, este cel rezultat din ultimul recensământ al populației, publicat de Institutul Național de Statistică.

Art. 6. – Primul tur al alegerile se desfășoară într-o zi de duminică, iar al doilea tur în următoarea zi de duminică.

Art. 7. – (1) Aducerea la cunoștință publică a datei alegerilor se face cu cel puțin 90 de zile înainte de ziua votării, prin publicarea în Monitorul Oficial al României Partea I a hotărârii Guvernului privind data alegerilor.

(2) Campania electorală pentru primul tur de scrutin începe cu 30 de zile înainte de ziua votării și se încheie cu 24 de ore înainte de momentul începerii votării.

(3) Campania electorală pentru cel de-al doilea tur de scrutin începe a doua zi după cea votării în primul tur de scrutin și se încheie cu 24 de ore înainte de momentul începerii votării în al doilea tur de scrutin.

Art. 8. - (1) Fiecare alegător își exprimă dreptul de vot în secția de votare în a cărei listă electorală este înscris, de pe raza localității în care își are domiciliul , cu excepția candidaților, care pot vota la secția de votare unde candidează.

(2) Cetățenii români cu drept de vot, care au domiciliul în străinătate, își exprimă dreptul de vot la secția de votare, în care își au domiciliul, constituite în condițiile prezentei legi.

Art. 9. - (1) Organizațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale, legal constituite, care nu au obținut în alegeri cel puțin un mandat de deputat sau de senator, au dreptul, potrivit art. 62 alin. (2) din Constituție, la un mandat de deputat, dacă au obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 10% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat.

(2) Pot depune candidaturi organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament, precum și alte organizații ale cetățenilor

apartențăilor naționale , legal constituite, care sunt de utilitate publică și care prezintă Biroului Electoral Central, o listă de membri cuprindând un număr de cel puțin 15% din numărul total al cetățenilor care, la ultimul recensământ, s-au declarat ca apartențăilor minorității respective.

(3) Dacă numărul membrilor necesari pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (2) este mai mare de 20.000 de persoane, lista membrilor trebuie să cuprindă cel puțin 20.000 de persoane domiciliate în cel puțin 15 din județele țării și în municipiul București, dar nu mai puțin de 300 de persoane pentru fiecare dintre aceste județe și pentru municipiul București.

(4) Lista membrilor se întocmește pe localități și pe județe și trebuie să cuprindă: denumirea organizației, numele și prenumele membrilor, codul numeric personal, data nașterii, domiciliul, denumirea, seria și numărul actului de identitate, semnăturile acestora, precum și numele și prenumele persoanei care a întocmit-o. Persoana care a întocmit lista este obligată să depună și o declarație pe propria răspundere, prin care să ateste veridicitatea semnăturii membrilor, precum și faptul că lista a fost întocmită în vederea participării la alegerile parlamentare din anul respectiv.

(5) În sensul prezentei legi, organizațiile cetățenilor apartențăilor naționale, prevăzute la alin. (1) și (2) le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice.

(6) Beneficiază de prevederile alin. (1) și organizațiile cetățenilor apartențăilor naționale care au participat la alegeri propunând candidați comuni cu două sau mai multe organizații; în acest caz, dacă nici un candidat comun nu a fost ales, se atribuie pentru toate organizațiile care au propus candidați în comun un mandat de deputat, cu respectarea prevederilor alin. (1) candidatului care a obținut cel mai mare număr de voturi.

(7) Prevederile alin. (1) nu se aplică organizației cetățenilor apartențăilor naționale care a participat la alegeri într-o alianță electorală.

(8) Mandatul de deputat atribuit potrivit alin. (1) se acordă peste numărul total de deputați, rezultați din alegeri.

(9) Organizațiile prevăzute la alin. (1) și (2) pot participa la alegeri și pot depune candidaturi numai sub denumirea și cu semnul electoral ale respectivei organizații.

(10) Prin excepție de la prevederile art. 32 alin. (1) și (2), organizațiile cetățenilor apartențăilor naționale pot depune aceeași candidatură pentru Camera Deputaților în mai multe circumscripții electorale. O organizație a unei minorități naționale poate propune același candidat pentru mai multe circumscripții electorale, numai în condițiile în care propunerea se referă la un singur candidat și doar pentru Camera Deputaților.

CAPITOLUL II

Birourile electorale

Art. 10. - (1) Pentru organizarea procesului electoral funcționează în mod permanent Autoritatea Electorală Permanentă, iar în perioada desfășurării alegerilor se formează și funcționează Biroul Electoral Central, birouri electorale județene, Biroul electoral al municipiului București, birouri electorale de circumscripție, birouri electorale ale secțiilor de votare și birouri electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate.

(2) Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni români cu drept de vot. Candidații în alegeri, soții, rudele și afini ai acestora, până la gradul al doilea inclusiv, nu pot fi membri ai birourilor electorale.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercitarea corectă și imparțială a funcției de membru a biroului electoral este obligatorie. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea civilă sau penală, a acestora, după caz.

Art. 11. - (1) Biroul Electoral Central este format din 7 judecători ai Înaltei Curți de Casătie și Justiție și din cel mult 12 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând unei minorități naționale reprezentate în Parlament, care participă la alegeri.

(2) Desemnarea celor 7 judecători se face de președintele Înaltei Curți de Casătie și Justiție, în ședință publică, în cea de a treia zi de la stabilirea datei alegerilor, prin tragere la sorti, dintre judecătorii în exercițiu ai Curții. Ora și locul ședinței publice de tragere la sorti se anunță în scris, de către Președintele Înaltei Curți de Casătie și Justiție, cu o zi înainte de ziua desfășurării, partidelor politice parlamentare și se aduce la cunoștința publică prin presa scrisă și audiovizuală. La organizarea și desfășurarea tragerii la sorti au dreptul să participe câte un reprezentant, desemnat ca atare, al partidelor politice parlamentare. Rezultatul tragerii la sorti se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte și consultantul-șef ai Înaltei Curți de Casătie și Justiție.

(3) În termen de 24 de ore de la investire, judecătorii desemnați aleg din rândul lor, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central și locuitorul acestuia. În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui Biroului Electoral Central, biroul se completează cu câte un reprezentant al partidelor politice parlamentare și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup

parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului, precum și cu reprezentantul desemnat de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților, comunicăți în scris de către acestea. Completarea Biroului Electoral Central se consemnează într-un proces-verbal care constituie actul de investire. În aceasta organizare Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin, potrivit prezentei legi.

(4) În termen de doua zile de la rămânerea definitiva a candidaturilor, partidele politice, care nu sunt reprezentate în Parlament, alianțele politice și alianțele electorale ale acestora, care participă la alegeri, comunica, în scris, Biroului Electoral Central, numele și prenumele reprezentanților. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

(5) Desemnarea reprezentanților partidelor politice neparlamentare, alianțelor politice și alianțelor electorale dintre acestea în Biroul Electoral Central se face în ordinea descrescătoare a numărului de candidaturi rămase definitive din cirumscriptiile electorale.

(6) În cazul în care la desemnarea reprezentanților partidelor politice neparlamentare, alianțelor politice sau alianțelor electorale, ale lor, dintre acestea ultimul loc de distribuit revine unor partide sau alianțe, care au depus același număr de candidaturi, desemnarea reprezentanților acestora se face, prin tragere la sorti, de președintele Biroului Electoral Central, în prezenta persoanelor delegate de partidele politice, alianțele politice sau alianțele electorale în cauza.

(7) Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții partidelor politice neparlamentare, alianțelor politice și alianțelor electorale, ale lor, se face, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (4), de președintele Biroului Electoral Central, în prezenta membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanții. Procesul-verbal întocmit de președinte cu privire la modul de stabilire a reprezentanților constituie actul de atestare a calității acestora de membri în Biroul Electoral Central.

(8) În componența prevăzută la alin. (1) Biroul Electoral Central adoptă, în termen de doua zile de la constituire, regulamentul său de organizare și funcționare, care se publică în Monitorul Oficial al României Partea I și care este obligatoriu pentru toate birourile electorale.

(9) Aparatul de lucru al Autorității Electorale Permanente sprijină Biroul Electoral Central, împreună cu personal din cadrul altor autorități și instituții publice, în realizarea atribuțiilor ce îi revin și a activităților pe care le desfășoară în perioada electorală.

Art. 12. - (1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții principale:

a) urmărește aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întreg teritoriul țării și asigură interpretarea și aplicare uniformă a acesteia;

b) asigură publicarea în Monitorul Oficial al României Partea I, a listei cuprinzând denumirea și semnele electorale ale partidelor politice, alianțelor

politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, care au dreptul să participe la alegeri și comunică lista tuturor birourilor electorale de circumscripție, imediat după constituirea acestora;

c) soluționează întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale județene și la cel al municipiului București; contestațiile se soluționează prin hotărâri, care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauza, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice, la care se referă, sub sanctiunile prevăzute de prezenta lege;

d) veghează la realizarea publicațiilor și afișărilor prevăzute de lege cu privire la candidaturi;

e) centralizează, pe baza comunicărilor primite de la birourile electorale județene și al municipiului București, numărul de candidaturi definitive din circumscripțiile electorale, depuse de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale; comunică situația centralizată, în termen de 24 de ore de la întocmire, Comisiei speciale a Camerei Deputaților și Senatului pentru atribuirea timpilor de antena, precum și Societății Române de Televiziune și Societății Romane de Radiodifuziune;

f) anulează alegerile dintr-o secție de votare în cazul în care constată că votarea sau stabilirea rezultatului alegerilor a avut loc prin fraudă electorală, de natură să modifice atribuirea mandatelor în cadrul acelei secții de votare;

g) dispune renumărarea voturilor intr-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și rezultatului alegerilor dintr-o circumscripție electorală, în situația în care constată, pe baza probelor administrative, că au fost comise erori sau au fost înregistrate neconcordanțe între datele înregistrate în procesele verbale;

h) centralizează rezultatele înregistrate la nivel național, în baza proceselor verbale primite de la birourile electorale constituite la nivele inferioare;

i) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României Partea I, materialele necesare redactării Cărții Albe a alegerilor;

j) atestă atribuirea unui mandat de deputat organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, care a întrunit condițiile prevăzute de lege și eliberează certificatul doveditor deputatului desemnat pe această bază;

k) trimite spre publicare rezultatele finale ale alegerilor către Monitorul Oficial al României;

l) îndeplinește orice alte atribuții ce îi revine potrivit legii.

(2) În cazul în care pentru soluționarea unei contestații sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezenta unui judecător din Biroul Electoral Central. Asemenea verificări nu se pot face în ziua alegerilor.

(3) Cererea de anulare a alegerilor dintr-o secție de votare, pentru frauda electorală, se poate face numai de către competitorii electorali care au participat la

alegeri în cadrul secției respective. Cererea se depune la Biroul Electoral Central în termen de cel mult 24 de ore de la încheierea votării, sub sanctiunea decăderii. Cererea trebuie motivată și însotită de dovezile pe care se întemeiază. Lipsa probelor atrage respingerea cererii. Cererea poate fi admisă numai dacă cel care a sesizat nu este implicat în producerea fraudei electorale și numai dacă se stabilește ca aceasta a fost de natură să modifice atribuirea mandatelor. Soluționarea cererii de anulare a alegerilor de către Biroul Electoral Central se poate face numai până la data publicării rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României Partea I. În termen de cel mult 10 zile de la data admiterii cererii de anulare a alegerilor se organizează un nou scrutin în secțiile de votare unde s-a constatat frauda electorală. Biroul electoral județean sau cel al municipiului București, împreună cu autoritățile publice locale, vor asigura buna desfășurare a noului scrutin, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor legii. Până la obținerea noilor rezultate se suspendă operațiunile electorale privind numărarea voturilor și constatarea rezultatelor.

(4) În exercitarea atribuțiilor ce ii revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă hotărâri care se aduc la cunoștință în ședință publică și prin orice mijloc de publicitate. Hotărârile Biroului Electoral Central sunt obligatorii pentru toate autoritățile și instituțiile publice, birourile electorale, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală, de la data aducerii la cunoștință în ședință publică.

(5) Hotărârile Biroului Electoral Central se publică în Monitorul Oficial al României Partea I.

(6) Biroul Electoral Central își încetează activitatea după 48 ore de la publicarea în Monitorul Oficial al României Partea I, a rezultatului alegerilor, potrivit prevederilor prezentei legi.

Art. 13. - (1) Pentru organizarea alegerilor se constituie birouri electorale județene și Biroul electoral al municipiului București, în cele 41 de județe și în municipiul București, câte un birou electoral, format din 5 judecători și din cel mult 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, în circumscripțiile electorale din județul respectiv și în municipiul București.

(2) Desemnarea celor 5 judecători se face în ședință publică, în termen de 5 zile de la începerea perioadei electorale, de către președintele tribunalului, prin tragere la sorti, dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului județean, respectiv ai Tribunalului București, pentru municipiul București. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului, cu cel puțin 48 de ore înainte. Rezultatul tragerii la sorti se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte, ce constituie actul de investire a celor desemnați. În termen de 24 de ore de la desemnare, judecătorii, prin vot secret, aleg președintele biroului electoral de circumscripție și locuitorul acestuia. Din acel moment biroul astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce ii revin potrivit prezentei legi, urmând a fi

completat cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, conform legii.

(3) În termen de 24 ore de la data rămânerii definitive a candidaturilor, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, conform legii, vor comunica, în scris, respectivului birou electoral, numele și prenumele reprezentanților lor în biroul electoral. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

(4) Desemnarea reprezentanților partidelor politice, ai alianțelor politice, ai alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, în condițiile legii, în biroul electoral județean și cel al municipiului București, se face aplicând în mod corespunzător prevederile de la art. 12 alin. (3) - (6).

Art. 14. - (1) Birourile electorale județene și cel al municipiului București au următoarele atribuții principale:

a) înregistrează candidaturile depuse și constată rămânerea lor definitivă;

b) veghează la organizarea, din timp, a circumscripțiilor electorale și a secțiilor de votare;

c) urmăresc și asigura aplicarea unitara și respectarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri, de către toate autoritățile și instituțiile publice, precum și de către organismele cu responsabilități în materie electorală din cadrul județului și a municipiului București;

d) fac publicațiile și afișările, prevăzute de lege, cu privire la candidaturile depuse, în țară, iar în străinătate urmărește ca aceste operațiuni electorale să fie realizate de birourile electorale ale secțiilor de votare;

e) comunică birourilor electorale de circumscripție propunerile de candidaturi înregistrate, în vederea afișării lor;

f) comunică, în termen de 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, Biroului Electoral Central și birourilor electorale de circumscripție, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile minorităților naționale cu reprezentare în Parlament prin grup parlamentar propriu, celealte partide politice, alianțe politice și organizații cetățenilor aparținând minorităților naționale, care au depus candidați, circumscripțiile electorale, în care au fost depuse candidaturile, cât și numărul de candidaturi depuse de acestea;

g) soluționează întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile electorale ale birourilor electorale de circumscripție; contestațiile se soluționează prin hotărâri, care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauza, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice, la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezenta lege;

h) distribuie birourilor electorale de circumscripție, pe bază de proces-verbal de predare-primire, buletinele de vot, stampila de control și stampilele cu

mențiunea "Votat", formularele pentru încheierea proceselor verbale, cât și celealte materiale necesare procesului electoral.

i) centralizează rezultatele alegerilor înregistrate în județul respectiv și a celor din municipiul București și le înaintează Biroului Electoral Central, împreună cu procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor din circumscripțiile electorale și secțiile de votare componente, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ;

j) îndeplinește orice alte atribuții ce le revin, potrivit legii.

(2) Hotărârile biroului electoral județean și ale celui al municipiului București se aduc la cunoștință în ședință publică

Art. 15. – (1) Pentru organizarea alegerilor la nivelul fiecărei circumscripții, se constituie câte un birou electoral de circumscripție. Numărul total al circumscripțiilor electorale, organizate în fiecare județ și în municipiul București, este egal cu numărul de deputați, care urmează să fie aleși.

(2) Numărul de deputați de ales este stabilit, iar delimitarea circumscripțiilor electorale, se face avându-se în vedere prevederile art.16 și 17. Numărul deputaților este egal cu dublul numărului senatorilor și este prevăzut în anexa nr.1.

(3) Senatorii se aleg în circumscripțiile electorale și secțiile de votare constituite pentru alegerea deputaților, delimitate avându-se în vedere prevederile art.16 și 17 , iar numărul lor este cel prevăzut în anexa nr.1.

Art. 16.- Delimitarea circumscripțiilor electorale se face, perioadic, de către Autoritatea Electorală Permanentă, avându-se în vedere ca numărul de locuitori pentru fiecare circumscripție, pe baza datelor puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică, să fie aproximativ egal. Pentru fiecare tip de alegere, în parte, Biroul Electoral Central aprobă delimitarea făcută.

Art. 17. – (1) Delimitarea circumscripțiilor electorale, se actualizează de Autoritatea Electorală Permanentă, după fiecare recensământ al populației. Actualizarea se face cu cel puțin 12 luni înainte de alegerile parlamentare la termen.

(2) Modificarea delimitării circumscripțiilor electorale, va fi făcută doar dacă, față de delimitarea anteroară, a apărut loc o variație pozitivă sau negativă de minimum 10% din populația respectivei circumscripții.

Art.18. - (1) Birourile electorale de circumscripție se constituie din 3 judecători și din cel mult 8 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri în circumscripția electorală în care funcționează biroul electoral.

(2) Desemnarea judecătorilor se face în ședință publică, în termen de 5 zile de la stabilirea datei alegerilor, de către președintele tribunalului din județul în care funcționează circumscripție electorală în cauză, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai acestuia. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului, cu cel puțin 24 de ore înainte.Tragerea la

sorți se face pe funcțiile de președinte și de locțiitor și se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele tribunalului, care constituie actul de investire pentru cei desemnați. Biroul electoral de circumscripție astfel investit îndeplinește toate atribuțiile care îi revin, urmând a fi completat cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri.

(3) În termen de două zile de la rămînerea definitivă a candidaturilor, competitorii electorali comunică, în scris, birourilor electorale de circumscripție, numele și prenumele reprezentanților lor. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

(4) Desemnarea reprezentanților prevăzuți la alin.(3) în componenta birourilor electorale de circumscripție se face în ordinea descrescătoare a ponderii numărului de candidaturi definitive ale fiecărui competitor electoral, în numărul total al candidaturilor definitive din circumscripția electorală respectivă, cumulat pentru Camera Deputaților și Senat.

(5) Completarea biroului electoral de circumscripție cu reprezentanții competitorilor electorali, se face în termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin.(3). În cazul în care mai mulți competitori electorali au depus același număr de candidaturi, desemnarea reprezentanților acestora se face prin tragere la sorți, de către președintele biropului electoral de circumscripție, în prezența delegaților competitorilor electorali.

Art. 19. – (1) Birourile electorale de circumscripție au următoarele atribuții principale:

- a) urmăresc aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri în circumscripția la nivelul căreia funcționează;
- b) veghează la organizarea, din timp, a secțiilor de votare;
- c) soluționează întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile electorale ale birourilor electorale ale secțiilor de votare de pe teritoriul la nivelul căruia funcționează;
- d) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare buletinele de vot, stampila de control și stampilele cu mențiunea "Votat", formularele pentru încheierea proceselor- verbale, cât și celealte materiale necesare procesului electoral;
- e) centralizează rezultatul alegerilor, conform proceselor- verbale, primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, pentru fiecare secție de votare organizată în țară sau străinătate și le transmite birourilor electorale județene și Biroului electoral al municipiului București, după caz;
- f) înaintează birourilor electorale județene și biroului electoral al municipiului București procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor, de pe raza circumscripției respective, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-

verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare organizate în țară sau în străinătate, după caz;

g) în termen de 24 de ore de la împlinirea termenului prevăzut la art.14 alin.(1) lit. f), biroul electoral de circumscripție comunică președintilor secțiilor de votare ori secțiilor de votare din străinătate, care sunt partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament prin grup parlamentar propriu, celelalte partide politice și alianțe politice, care au depus candidaturi, precum și numărul de candidaturi depuse de acestea, în scopul completării birourilor electorale ale secțiilor de votare;

h) eliberează candidaților aleși certificatul doveditor al desemnării lor ca deputat sau de senator;

i) îndeplinește orice alte atribuții ce le revin, potrivit legii.

(2) Hotărârile biroului electoral de circumscripție se aduc la cunoștință în ședință publică.

CAPITOLUL III

Secțiile de votare și birourile electorale ale secțiilor de votare

Art. 20. - (1) Secțiile de votare se organizează în localități, după cum urmează:

a) în localitățile cu populație de peste 1.500 locuitori, câte o secție de votare la 1.000 -1.500 locuitori;

b) în localitățile cu populație sub 1.500 locuitori, o singură secție de votare.

(2) Se pot organiza secții de votare și în satele sau grupele de sate cu populație până la 1.000 locuitori, situate la o distanță mai mare de 3 km față de sediul secției de votare din reședința comunei.

(3) Prevederile alin.(2) se aplică secțiilor de votare organizate în străinătate, în cazul în care nu pot fi aplicate cele de la alin.(1). Secțiile de votare organizate în străinătate țin de una din circumscripțiile electorale ale municipiului București, stabilită de Biroul Electoral Central.

(4) Delimitarea secțiilor de votare se stabilește de consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor sau subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor iar în străinătate de ministrul afacerilor externe, pe baza unor norme emise de către Guvern, la propunerea Autorității Electorale Permanente

(5) Numerotarea secțiilor de votare se stabilește la nivelul fiecărui circumscripție electorală.

(6) Numerotarea secțiilor de votare, organizate în țară, se face începând cu localitatea reședință de județ și continuând cu cele din municipii, celelalte orașe și apoi din comune, în ordinea alfabetică a acestora; în municipiile cu subdiviziuni administrativ-teritoriale, numerotarea se face cu respectarea ordinii acestor subdiviziuni, prevăzută de lege.

(8) Numerotarea secțiilor de votare, organizate în străinătate, se face de către ministrul afacerilor externe, în ordinea alfabetică a localităților în care funcționează birouri ale secțiilor de votare.

(9) Prefecții și ministrul afacerilor externe, după caz, sunt obligați ca, în termen de 10 zile de la începerea perioadei electorale, să facă numerotarea tuturor secțiilor de votare și să aducă la cunoștința publică această numerotare, precum și delimitarea fiecărei secții de votare, indicând și locul unde va avea loc votarea.

(10) Primarii și secretarii comunelor, orașelor sau municipiilor vor asigura toate datele, informațiile și sprijinul necesar pentru aplicarea prevederilor de la alin. (4) – (6) și (9).

Art. 21. – (1) Birourile electorale ale secțiilor de votare, constituite în țară, sunt alcătuite dintr-un președinte și un locuitor al acestuia, care sunt, de regulă, magistrați sau juriști, precum și din șapte membri. Birourile electorale ale secțiilor de votare, organizate în străinătate, sunt alcătuite dintr-un președinte, un locuitor, precum și din 5 membri, care sunt cetățeni români și care au o bună reputație în localitatea, în care își au domiciliul, toți desemnați de ministrul afacerilor externe, cu 15 zile înainte de ziua votării. Președinții, locuitorii și membrii birourilor electorale organizate în străinătate nu pot fi soți, rude pînă la gradul patru sau afini, cu nici unul dintre candidați.

(2) Competitorii electorali pot face, în timp util, propuneri de președinți, locuitori și de membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate, în cazul în care cei propuși îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1), caz în care sunt apliabile prevederile art.18 alin.(3) și (4).

(3) Pentru birourile electorale ale secțiilor de votare, constituite în țară, desemnarea juriștilor se face în ședință publică, cu 15 zile înainte de ziua votării, de către președintele tribunalului în ședință publică anunțată cu 48 ore înainte, prin tragere la sorți, dintre magistrați sau alți juriști existenți în județ sau în Municipiul București. Lista magistraților care vor participa la tragerea la sorți se întocmește de către președintele tribunalului, iar cea a altor juriști, de către prefect, împreună cu președintele tribunalului. Listele vor cuprinde un număr de persoane mai mare cu 10% decât cel necesar, acestea fiind rezervă, la dispoziția președintelui tribunalului, pentru înlocuirea, în cazuri deosebite, a titularilor. Gruparea în liste, în vederea tragerii la sorți, se va face avându-se în vedere necesitatea ca locuințele persoanelor în cauză să fie în localitatea, în care își are sediul biroul electoral al secției de votare sau cât mai aproape de aceasta.

(4) În lista prevăzută la alin. (3) vor fi trecuți numai juriști care nu fac parte din nici un partid politic și din nici o organizație a cetățenilor apartinând minorităților naționale, care participă la alegeri și nu sunt soți, rude pînă la gradul patru sau afini cu nici unul dintre candidați.

(5) În cazul în care numărul juriștilor este insuficient, lista va fi completată, la propunerea prefectului, cu alte persoane cu o reputație bună în localitate, care nu

fac parte din nici un partid politic și din nici o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri și care nu sunt soți, rude până la gradul patru sau afini cu nici unul dintre candidați.

(6) Lista propusă de prefect va cuprinde un număr de persoane mai mare cu 10% decât cel necesar, acestea fiind rezervă la dispoziția președintelui tribunalului. Lista va conține: numele, prenumele, adresele, telefoanele și semnăturile de acceptare ale persoanelor propuse. Lista va fi însoțită de declarații pe proprie răspundere ale persoanelor propuse referitoare la îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (5).

(7) Gruparea pe listă a persoanelor, în vederea tragerii la sorti, se va face avându-se în vedere necesitatea ca locuințele acestor persoane să fie situate în apropierea sediului biroului electoral al secției de votare. Rezultatul tragerii la sorti se consemnează într-un proces-verbal semnat de președintele tribunalului județean. Procesul-verbal constituie actul de investitură a persoanelor astfel desemnate. Atât lista întocmită de președintele tribunalului cît și lista întocmită de prefect se întocmesc pe baza analizei experienței anterioare ca președinți și ca locuitori de birou electoral de secție de votare, reieșită din analizarea proceselor verbale semnate și predate de aceștia la birourile electorale de circumscripție sau oficiilor electorale, după caz.

(8) Președintele tribunalului va desemna pe președintele biroului electoral al secției de votare și pe locuitorul acestuia. În termen de 48 de ore de la desemnarea acestora îi comunică biroului electoral județean.

(9) În termen de 2 zile de la îndeplinirea termenului prevăzut la alin. (8) competitorii electorali sunt obligați să comunice la biroul electoral de circumscripție reprezentanții în fiecare birou electoral de secție de votare sub forma unei liste ce trebuie să cuprindă următoarele: numărul secției de votare, nume, prenume, CNP, domiciliul sau reședința, mijloc de contact – telefon, fax, e-mail. Un competitor electoral poate avea într-un birou electoral de secție de votare cel mult 3 reprezentanți.

(10) În termen de 3 zile de la comunicarea reprezentanților competitorilor electorali de către aceștia, biroul electoral de circumscripție completează, în prezența reprezentanților competitorilor electorali, birourile electorale de secție de votare cu cei 7 reprezentanți ai acestora aplicând corespunzător prevederile art. 17 alin. (3) – (5). Cu această ocazie se încheie câte un proces-verbal semnat de președintele biroului electoral de circumscripție pentru fiecare birou de secție de votare. Birourile electorale ale secțiilor de votare se constituie pe data desemnării membrilor acestuia. La solicitarea scrisă a reprezentanților competitorilor electorali li se pune la dispoziție o copie certificată a fiecărui proces-verbal.

(11) În termen de 2 zile de la încheierea termenului de completare a birourilor secțiilor de votare biroul electoral de circumscripție comunică, prin intermediul prefectilor, fiecărei primării componența birourilor secțiilor de votare aflate în raza acestora.

(12) Reprezentanții în birourile electorale ale secțiilor de votare ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale sau ai organizațiilor cetătenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, nu pot primi alte atribuții decât cele prevăzute de prezenta lege.

Art. 22. - Birourile electorale ale secțiilor de votare, inclusiv cele organizate în străinătate, au următoarele atribuții principale:

a) primesc de la Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, prin intermediul primarilor, în termen de 24 de ore de la constituirea biroului electoral al secției de votare, două copii ale listelor electorale permanente, una dintre copii afișând-o într-un loc vizibil pentru a putea fi consultată de alegători;

b) primesc, pe baza de proces-verbal, de la biroul electoral de circumscripție, buletinele de vot pentru alegătorii ce urmează să voteze la secția de votare, stampila de control și stampilele cu mențiunea "Votat", formularele de procese verbale și alte materiale necesare votării, cât și două buletine de vot anulate, câte unul pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, de către președintele biroului electoral de circumscripție, pe care la va afișa într-un loc vizibil, în ziua premergătoare alegerilor;

c) conduc operațiunile de votare și iau toate masurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;

d) număra voturile și consemnează rezultatele votării;

e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;

f) înaintează birourilor electorale de circumscripție, procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, buletinele de vot nule, cele albe, cele contestate împreună cu contestațiile depuse și materialele la care acestea se referă, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste.

g) predau, cu proces-verbal, judecătoriei în a cărei raza teritorială își au sediul, buletinele de vot întrebuințate și necontestate, precum și cele anulate, stampilele și celealte materiale utilizate în desfășurarea votării;

h) eliberează fiecărui reprezentant ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetătenilor aparținând minorităților naționale din componența biroului electoral, câte o copie după fiecare proces-verbal, certificată de președintele biroului electoral al secției de votare;

i) eliberează, la cererea observatorilor organizațiilor neguvernamentale, cât și a reprezentanților presei, acreditați pe lângă respectivele secții de votare, câte o copie a fiecărui proces-verbal, în care se consemnează rezultatul alegerilor în secția electorală respectivă.

j) îndeplinește orice alte atribuții care le revin, potrivit legii.

Art. 23. - (1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetătenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, precum și candidații independenti pot contesta modul de formare și componența

birourilor electorale, în cel mult 48 de ore de la expirarea termenului de constituire sau, după caz, de completare a acestor birouri.

(2) Contestațiile se soluționează de către organismul electoral constituit la nivelul imediat superior celui, la care funcționează biroul, la care se referă contestația sau de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în cazul în care contestația se referă la Biroul Electoral Central, în termen de cel mult 2 zile de la înregistrare. Hotărârea pronunțată este definitivă.

CAPITOLUL IV

Registrul electoral, listele electorale și cărțile de alegător

Secțiunea 1

Registrul electoral

Art. 24. - (1) Registrul electoral reprezintă o bază de date centralizată în care sunt înscrise toți cetățenii români, inclusiv cei cu domiciliul în străinătate, care au împlinit vîrstă de 18 ani cu drept de vot. Înregistrarea cetățenilor cu domiciliul în străinătate se va face pe baza evidenței existente la Direcția Generală de Pașapoarte din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, utilizate la eliberarea pașapoartelor de tip CRDS.

(2) Registrul electoral pentru cetățenii români cu domiciliul în România este structurat pe județe, municipii, orașe, comune, iar pentru cei cu domiciliul în străinătate, pe țări și localități.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă întocmește, păstrează și actualizează în permanență, până la data de 31 martie a fiecărui an, registrul electoral. La nivelul fiecărui județ și al municipiului București, registrul electoral, cuprinzându-i pe alegătorii cu domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective, este păstrat și actualizat de către biroul teritorial al Autorității Electorale Permanente.

(4) Centrul Național de Administrare a Bazelor de Date privind Evidența Persoanelor, precum și Direcția Generală de Pașapoarte, din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, pune la dispoziția Autorității Electorale Permanente datele și informațiile necesare întocmirii și actualizării registrului electoral.

(5) Datele care se înscriu în registrul electoral pentru fiecare alegător sunt următoarele:

- a) data nașterii;
- b) codul numeric personal;
- c) țara în care își are domiciliul ;
- d) adresa de domiciliu;
- e) adresa de reședință;
- f) seria și numărul cărții de alegător.

(6) Odată înscris în registrul electoral cu adresa de domiciliu, alegătorul poate să adreseze Autorității Electorale Permanente o cerere pentru înscrierea sa cu adresa de reședință.

(7) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, precum și cetățenii români cu domiciliul în țară aflați temporar în străinătate, la cererea lor, se înscriu în registrul electoral cu datele corespunzătoare ultimei adrese de domiciliu sau de reședință.

Art. 25. – (1) Persoanele decedate se radiază din registrul electoral, la sesizarea Serviciului public comunitar de evidența a populației, în termen de 24 de ore de la data înregistrării decesului.

(2) Persoanele care și-au pierdut cetățenia română se radiază din registrul electoral, pe baza comunicării Ministerului Justiției, în termen de 24 de ore de la primirea acesteia.

(3) Persoanele care au pierdut drepturile electorale se radiază din registrul electoral, la sesizarea Serviciului public comunitar de evidența a populației, în termen de 24 de ore de la data pierderii definitive a acestor drepturi.

Art. 26. - (1) Datele și informațiile conținute în registrul electoral sunt destinate exclusiv proceselor electorale.

(2) Orice persoană înscrisă în registrul electoral poate solicita informații numai cu privire la datele personale care sunt conținute în acesta.

(3) Întâmpinările împotriva omisiunilor, a înscrerilor greșite și a oricărora erori din registrul electoral se fac la biroul electoral competent, acesta fiind obligat să se pronunțe, prin dispoziție, în cel mult 3 zile de la înregistrare.

(4) Contestațiile împotriva dispozițiilor date se soluționează, în cel mult 3 zile de la înregistrare, de către judecătoria în a cărei raza teritorială domiciliază alegătorul.

Secțiunea a 2-a

Listele electorale

Art. 27. - Listele electorale cuprind cetățenii cu drept de vot înscrîși în registrul electoral. Ele sunt permanente sau suplimentare.

Art. 28. - (1) Listele electorale permanente pentru subdiviziunile administrativ-teritoriale de pe teritoriul național se întocmesc de către primarul comunei, orașului, sau municipiului, ori al sectorului municipiului București, după caz, pe baza datelor și informațiilor cuprinse în registrul electoral și comunicate primarului de către biroul teritorial al Autorității Electorale Permanente, care funcționează la nivelul județului pe teritoriul căruia se află localitatea. Listele electorale permanente ce cuprind cetățenii români cu domiciliul în străinătate se întocmesc de către Autoritatea Electorală Permanentă, vor sta la baza delimitării secțiilor de votare ce vor fi organizate în străinătate și se comunică, din timp, reprezentanțelor diplomatice al României din țările, în care se organizează sectii electorale, precum și judecătoriei sectorului 1 București

(2) Listele electorale permanente se întocmesc pe localități și cuprind pe toți cetățenii români cu drept de vot, care domiciliază în localitatea pentru care ele au fost întocmite.

(3) Listele electorale permanente se întocmesc pe comune, pe sate și, după caz, străzi, iar la orașe, municipii și subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor, pe străzi și, după caz, blocuri.

(4) Listele electorale permanente vor cuprinde, în ordinea numărului imobilelor în care locuiesc alegătorii, numele și prenumele, domiciliul acestora, codul numeric personal, numărul cărții de alegător, numărul circumscripției electorale pentru fiecare tip de scrutin și numărul secției de votare.

(5) Listele electorale permanente se întocmesc în trei exemplare oficiale, se semnează de primar și de secretarul consiliului local și se păstrează în trei registre speciale cu file detașabile, din care unul de secretarul consiliului local, unul de judecătoria în a cărei raza teritorială se află localitatea pentru care au fost întocmite și unul de Autoritatea Electorală Permanentă.

(6) Listele electorale se întocmesc și se fac publice până cel Tânziu cu 45 de zile înaintea zilei alegerilor.

(7) Alegătorii au dreptul să verifice înscrierea în listele electorale. Întâmpinările împotriva omisiunilor, a înscrigerilor greșite și a oricăror erori din liste se fac la primarul localității sau la reprezentanța diplomatică a României, după caz, care sunt obligați să se pronunțe, prin dispoziție, în cel mult 3 zile de la înregistrare.

(8) Contestațiile împotriva dispozițiilor date se soluționează, în cel mult 3 zile de la înregistrare, de către judecătoria în a cărei rază teritorială domiciliază

alegătorul sau de judecătoria sectorului 1 Bucureşti, pentru alegătorii domiciliați în străinătate. Hotărările pronunțate sunt definitive și irevocabile.

(9) Primarul sau membrul desemnat al reprezentanței diplomatice este obligat să comunice instanțelor competente, orice modificare în listele electorale.

(10) Două copii al exemplarului oficial al listei electorale permanente, păstrat de secretarul unității administrativ-teritoriale sau la sediul reprezentanței diplomatice, vor fi înaintate birourilor electorale ale secțiilor de votare, prin grija primarului sau a unor persoane desemnate de reprezentanțele diplomatice, în termen de 24 de ore de la constituirea acestora.

(11) Modificările intervenite, după trimiterea copiilor de pe listele electorale permanente, se comunică judecătoriei competente teritorial sau judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, după caz, și biroului electoral al secției de votare, în termen de 24 de ore.

Art. 29. – (1) Listelete electorale suplimentare se întocmesc de birourile electorale ale secțiilor de votare și de birourile electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate, precum și în celealte cazurile prevăzute de prezența lege și vor cuprinde elementele prevăzute la art. 28 alin. (4). Listele se semnează de președintele biroului electoral al secției de votare unde au fost întocmite.

(2) În lista electorală suplimentară vor fi înscrise, de către președintele biroului electoral al secției de votare sau de președintele biroului secției de votare organizate în străinătate, persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că domiciliază pe raza secției de votare respective, însă au fost omise din copia listei electorale permanente. Persoanele respective votează numai în baza actului de identitate. De aceleași drepturi beneficiază cetățenii români aflați la data alegerilor în străinătate sau cei care dimiciază în străinătate, dar la data alegerilor se află temporar în România ori în altă țară, în care sunt organizate circumscripții electorale și secții de votare.

(3) Întâmpinările formulate cu privire la listelete suplimentare se soluționează de către biroul electoral al secției de votare, prin hotărâre.

Secțiunea a 3-a

Cărțile de alegător

Art. 30. – (1) Exercitarea dreptului de vot se face numai pe baza actului de identitate și a cărții de alegător, eliberată în condițiile prezentei legi, cu condiția ca legea să nu prevadă altfel. Cetățenii români cu domiciliul în străinătate pot vota și fără carte de alegător.

(2) Modelul cărții de alegător va fi stabilit prin hotărâre de Guvern.

(3) Cartea de alegător se întocmește de către Serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor.

(4) Eliberarea cărții de alegător se face pe baza actului de identitate, numai titularului și sub semnătura acestuia, de către Serviciile publice comunitare locale de evidență a persoanelor.

(5) Serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor vor îndeplini obligațiile ce le revin conform alin. (3) și (4), în colaborare cu Autoritatea Electorală Permanentă și pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate.

(6) Eliberarea cărții de alegător neridicate poate fi efectuată numai către titular și sub semnătura acestuia și de către biroul electoral al secției de votare în ziua votării, alegătorilor care, până în acea zi, nu și-au ridicat cartea de alegător de la Serviciul public comunitar, în baza actului de identitate.

(7) Domiciliul se dovedește numai cu actul de identitate.

(8) Un alegător nu poate primi decât o singură carte de alegător.

(9) Întâmpinările și contestațiile privind întocmirea sau eliberarea cărților de alegător se fac către Serviciul public comunitar de evidență a persoanelor care le va soluționa în termen de 3 zile.

(10) Cărțile de alegător sunt permanente și valabile pentru toate tipurile de alegeri și pentru referendum, potrivit numărului de scrutine prevăzut în cuprinsul lor și se eliberează alegătorilor înscrisi în registrul electoral.

(11) Cartea de alegător se păstrează și se folosește numai de către titular.

(12) În cazul pierderii sau distrugerii cărții de alegător, indiferent de motiv, se poate elibera un duplicat de către Serviciul public comunitar de evidență a persoanelor.

(13) Eliberarea duplicatului se face la cererea titularului și pe răspunderea acestuia. Originalul declarat pierdut sau distrus este nul de drept.

(14) Cartea de alegător a persoanei care este radiată din registrul electoral este nulă de drept. Autoritatea Electorală Permanentă va asigura informarea Serviciile publice comunitare, a primarilor, a misiunilor diplomatice și a birourilor electorale ale secțiilor de votare asupra numelor cetățenilor ale căror cărți de alegător devin nule de drept.

CAPITOLUL V Candidaturile

Art. 31. - (1) În fiecare circumscripție electorală, fiecare competitor electoral poate avea doar o singură propunere de candidatură.

(2) Un candidat poate reprezenta un singur competitor politic într-o singură circumscripție electorală.

(3) Propunerile de candidați se depun la birourile electorale de circumscripție, care funcționează la nivelul la care sunt aleși candidații respectivi, cel mai târziu cu 40 de zile înainte de data alegerilor.

(4) La depunerea candidaturilor, fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidat independent, trebuie să facă dovada constituirii unui depozit, în contul Autorității Electorale Permanente, în valoare de 5 salarii minime brute pe țară pentru fiecare candidat.

(5) Pentru constituirea depozitelor, Autoritatea Electorală Permanentă va deschide câte un cont în fiecare județ, respectiv pentru municipiul București. Pentru circumscripția electorală din străinătate contul se deschide în municipiul București.

(6) Depozitul se restituie în termen de 14 zile lucrătoare, de la data rămânerii definitive a rezultatelor alegerilor organizate în circumscripția respectivă, numai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidaților independenți, care obțin un număr de voturi egal cu cel puțin 2% din voturile valabil exprimate, în circumscripția electorală în care au candidat. Depozitul se restituie și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, altele decât cele care au atins pragul electoral, care obțin doar un deputat ca reprezentant acestor organizații, în condițiile prezentei legi.

(7) Propunerile de candidați se fac în scris, în 4 exemplare, de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, conform legii, sub semnatura conducerii acestora sau a persoanelor desemnate pentru a le semna, iar în cazul candidaților independenți, pe baza listei susținătorilor.

(8) În cazul alianțelor politice și al alianțelor electorale propunerile de candidați vor fi semnate de conducerile fiecărui partid din alianță.

(9) Propunerile de candidatură trebuie să cuprindă circumscripția electorală, în care se candidează, numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul, locul și data nașterii, ocupația, profesia, iar în cazul alianțelor politice, partidul politic, care i-a propus, cât și apartenența politică a candidaților. Nu sunt permise candidaturi independente pentru partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale.

(10) Propunerile de candidați vor fi însotite de declarațiile de acceptare a candidaturii, semnate și date de candidați, precum și declarația de avere și de interese a fiecărui candidat.

(11) Declarația de acceptare a candidaturii va cuprinde circumscripția electorală, în care se candidează, numele și prenumele, codul numeric personal, partidul politic, alianța politică sau alianța electorală, care l-a propus, profesia, ocupația și apartenența politică a candidatului, consimțământul expres al acestuia de a candida pentru calitatea de deputat sau cea de senator, precum și precizarea că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a candida.

(12) Toți candidații născuți înainte de data de 1 ianuarie 1976 vor da o declarație pe propria răspundere, potrivit legii penale, privind apartenența sau neapartenența la securitate ca poliție politică.

(13) O persoană nu poate accepta candidatura decât pentru o singură circumscripție electorală. Excepție fac persoanele care candidează fiind propuse de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, în conformitate cu prevederile alin.(2).

(14) Nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile pentru a fi alese, prevăzute de art. 37 din Constituție.

(15) Nu pot candida, în circumscripțiile electorale, constituite în unitățile administrativ-teritoriale, în care își exercita sau și-au exercitat funcțiile în ultimele 60 zile anterioare datei alegerilor, prefectii, subprefecții și conducătorii serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte autorități guvernamentale.

Art. 32. - (1) Candidații independenți trebuie să fie susținuți de minimum 2% din numărul total al alegătorilor înscrși în listele electorale permanente din circumscripția electorală, în care candidează, dar nu mai puțin de 1000 de alegători.

(2) Lista susținătorilor trebuie să cuprindă data alegerilor, numele și prenumele candidatului, circumscripția electorală, în care candidează, numele și prenumele susținătorului, codul numeric personal, data nașterii susținătorului, adresa susținătorului, denumirea, seria și numărul actului de identitate al susținătorului, precum și semnatura acestuia. În lista se vor menționa, de asemenea, numele și prenumele persoanei care a întocmit-o. Persoana care a întocmit lista este obligată să depună o declarație pe propria răspundere, prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor.

(3) Lista susținătorilor constituie un act public, cu toate consecințele prevăzute de lege.

(4) Susținătorii pot fi numai cetățeni români, cu drept de vot. Un susținător poate sprijini câte un singur candidat pentru fiecare dintre funcțiile pentru care se organizează alegeri.

(5) Adeziunile susținătorilor se dau pe propria răspundere a acestora.

(6) Lista de susținători va fi însotită de declarația de acceptare a candidaturii.

Art. 33. – (1) Biroul electoral județean și biroul electoral al municipiului București, după caz, examinează respectarea condițiilor legale, pentru ca o persoana să poată candida, respectarea condițiilor de fond și de forma ale listei susținătorilor, înregistrează candidaturile, care îndeplinesc aceste condiții sau respinge înregistrarea celor, care nu îndeplinesc condițiile legale.

(2) Două exemplare ale propunerii de candidatură se păstrează la biroul electoral județean sau cel al municipiului București, după caz iar celelalte două, certificate de biroul electoral de circumscripție, prin semnătura președintelui acestuia, a datei, a numărului de înregistrare și prin aplicarea ștampilei, se restituie depunătorului; unul dintre exemplarele restituite depunătorului se înregistrează de către acesta la tribunalul în a cărei raza teritorială se află circumscripția electorală.

(3) În termen de 24 de ore de la înregistrarea fiecărei candidaturi, unul dintre exemplarele propunerii de candidatură se afișează de către biroul electoral de circumscripție, la sediul acestuia într-un loc vizibil.

(4) Candidații pot renunța la candidatură, până la data rămânerii definitive a candidaturilor. În acest scop, persoana în cauză va da o declarație pe proprie răspundere.

Art. 34. – (1) Acceptarea, de către biroul electoral de circumscripție a unei candidaturi poate fi contestată de către cetățenii români, cu drept de vot, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, în termen de 72 de ore de la expirarea termenului de depunere a candidaturilor.

(2) Admiterea sau respingerea de către biroul electoral de circumscripție a unei candidaturi poate fi contestată de către candidat sau de către competitorii electorali, care au propus candidatura respectivă, în termen de 3 zile de la admiterea ori respingerea ei.

(3) Contestațiile vor cuprinde numele și prenumele, adresa și calitatea contestatarului, numele și prenumele persoanei, a cărei candidatură a fost admisă sau respinsă, expunerea motivelor contestației, data și semnătura contestatarului și indicarea, dacă este cazul, a persoanei desemnate să-l reprezinte.

(4) Contestațiile privind admiterea sau respingerea candidaturilor se soluționează în termen de 48 de ore de la înregistrare, de către tribunalul în a cărei rază teritorială se află biroul electoral județean sau Tribunalul București. Contestațiile înregistrate la candidaturile pentru circumscripția electorală pentru români cu domiciliul în străinătate, se soluționează de către Tribunalul București Hotărârea se afișează, în mod vizibil, la sediul instanței care a pronunțat-o.

(5) Împotriva hotărârii pronunțate în contestație se poate face recurs în termen de 24 de ore de la pronunțare, la instanța ierarhic superioară. Recursul se soluționează în termen de 24 de ore de la înregistrare.

(6) Hotărârea pronunțată în recurs este definitivă și irevocabilă.

(7) Contestația și cererea de recurs se depun la instanța competentă, sub sancțiunea nulității.

Art. 35. – După expirarea termenului de depunere a candidaturilor, la care se adaugă, termenele prevăzute la art. 34 alin. (1), (2), (5) și (6), birourile electorale județene și al municipiului București, încheie un proces-verbal, prin care constată rămânerea definitivă a candidaturilor, dispune imprimarea buletinelor de vot, afișează la sediul lor, precum și asigură și verifică afișarea la sediul secțiilor de votare, după constituirea birourilor electorale ale acestora, candidaturile definitive, cu precizarea numelui și prenumelui, domiciliului, apartenenței politice, profesiei și ocupației candidatului. Candidaturile definitive pot fi făcute publice prin presa și prin orice alte mijloace de informare în masa, cheltuielile fiind suportate de cei interesați.

CAPITOLUL VI

Buletinele de vot și ștampilele de vot

Art. 36. – (1) Dimensiunile buletinului de vot se stabilesc de biroul electoral județean sau al municipiului București, care funcționează la nivelul unității administrativ-teritoriale, pentru care trebuie tipărite buletinele de vot, ținându-se seama, de numărul de candidați reprezentând partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând ale minorităților naționale și al candidaților independenti, care participă la alegeri, precum și de spațiul necesar pentru imprimarea lor, cu respectare modelelor prevăzute în anexa nr.2.

(2) Ordinea în care se tipăresc numele candidaților pe buletinul de vot se stabilește de biroul electoral județean sau al municipiului București, prin trageri succesive la sorti: întâi pentru partidele politice parlamentare și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului și alianțele politice sau alianțele electorale, care cuprind cel puțin un partid politic parlamentar, apoi pentru partidele politice neparlamentare și alianțele politice sau alianțele electorale ale acestora, apoi pentru organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale. Candidații independenti se vor înscrie pe buletinul de vot, în partea finală a acestuia, în ordinea înregistrării candidaturilor.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă decide asupra grosimii hârtiei, pe care se vor imprima buletinele de vot, măsurată în grame pe metru pătrat. Hotărârea va fi comunicată prefectilor cu cel puțin 21 zile înainte de data alegerilor.

(4) Pe paginile buletinului de vot se vor imprima patrulatere, în număr suficient pentru a cuprinde toate candidaturile, în afară de ultima pagină, pe care se aplică stampila de control. Paginile se numerotează.

(5) În unghiul din partea stângă sus a patrulaterului se va imprima denumirea integrală a partidului politic, alianței politice, a organizației cetățenilor aparținând minorității naționale sau, după caz, sintagma „candidat independent”, iar în unghiul din partea dreaptă sus, se tipărește, după caz, semnul electoral. Numele candidatului va fi tipărit în mijlocul patrulaterului.

(6) Buletinele de vot se capsează.

Art. 37. – (1) Semnele electorale se stabilesc de către fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, cu cel puțin 60 de zile înaintea de ziua alegerilor.

(2) Semnele electorale trebuie comunicate Biroului Electoral Central în vederea înregistrării și trebuie să se deosebească clar de cele anterior înregistrate, fiind interzisă utilizarea acelorași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate. Partidele și alianțele politice pot întrebuița, ca semn electoral, semnul permanent cu care s-au înscris la Tribunalul București.

(3) Semnele electorale nu pot reproduce sau combina simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase. Fac excepție partidele politice, care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza semnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică.

(4) Semnul electoral folosit de un partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, înregistrate legal, începând din anul 1990, îi apartine de drept dacă l-a folosit primul, respectiv prima, și nu poate fi înșușit sau utilizat de alt partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a unei minorități naționale, înregistrată ulterior, decât cu consimțământul celor cărora le-a aparținut, respectiv al partidelor care au alcătuit alianța politică sau alianța electorală inițială.

(5) În cazul în care același semn electoral este solicitat de mai multe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri, atribuirea se va face în beneficiul partidului politic, alianței politice alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorității naționale, care a înregistrat primul, respectiv prima, respectivul semn.

(6) Contestațiile privind înregistrarea semnelor electorale se depun, în termen de 24 ore, de la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) și se soluționează de către Tribunalul București, în cel mult două zile de la primirea contestațiilor. Hotărârea se comunică părților. Prevederile art. 34 alin. (2) - (7) se aplică în mod corespunzător. Hotărârea definitivă și irevocabilă se comunică de îndată Biroului Electoral Central.

(7) Semnele electorale nu pot fi contrare ordinii de drept.

(8) Biroul Electoral Central va asigura aducerea la cunoștință publică a semnelor electorale a doua zi după expirarea termenului prevăzut la alin. (1) sau, după caz, după rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești, prevăzute la alin.(6).

(9) Candidații independenti nu pot folosi semne electorale.

(10) Alianța politică sau alianța electorală care a participat la alegerile anterioare sub o denumire, o poate păstra numai dacă nu și-a schimbat componenta inițială sau dacă nici unul din partidele politice care au părăsit alianța nu înațează Biroului Electoral Central o adresă în care precizează că nu este de acord ca denumirea respectivă să fie păstrată de către alianța respectiva în noua sa formă. De asemenea, denumirea respectivă nu poate fi utilizată de o altă alianță politică sau alianță electorală.

Art. 38. – (1) Pentru fiecare județ și pentru municipiul București, buletinele de vot se vor imprima cu litere de aceeași mărime și aceleași caractere și cu aceeași cerneală în atâtea exemplare câți alegători sunt înscrisi în listele electorale permanente, cu un supliment de 10%.

(2) Pe ștampilele de vot se va inscripționa cuvântul „VOTAT”, scris cu majuscule. Modelele ștampilelor utilizate în alegeri sunt cele prevăzute în anexa nr.2.

(3) Imprimarea buletinelor de vot și confectionarea ștampilelor de vot se asigură de birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București, prin intermediul prefectilor. Prefecții răspund ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate și ștampilele, să fie confectionate cu cel puțin 10 zile înainte de data alegerilor.

(4) Buletinele de vot se predau președintelui biroului electoral județene și al Biroului electoral al municipiului București, care le va distribui președintilor birourilor electorale de circumscripție electorală, cu cel puțin 2 zile înainte de data alegerilor. Predarea și distribuirea buletinelor se face, în pachete sigilate de câte 100 bucăți, pe baza de proces-verbal.

(5) Câte două exemplare din buletinele de vot, vizate și anulate de președintele biroului electoral de circumscripție se vor afișa, cu o zi înainte de alegeri, la sediul judecătoriilor, precum și la sediul fiecărei secții de votare. În cazul secțiilor electorale din străinătate, afișarea se face doar la sediul fiecărei secții de votare.

(6) La cererea partidului politic, alianței politice, a alianței politice, a organizației cetătenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri sau a candidaților independenti, biroul electoral de circumscripție, după caz, va elibera, pentru fiecare, câte două buletine de vot, vizate și anulate.

CAPITOLUL VII

Campania electorală

Art. 39. – (1) În campania electorală, candidații, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, cât și cetățenii români, cu drept de vot, au posibilitatea să-și exprime opiniile în mod liber și fără nici o discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei scrise, a mijloacelor electronice și a celorlalte mijloace de informare în masă.

(2) Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni ordinii de drept.

(3) Este interzis orice procedeu de publicitate comercială prin mijloace de comunicare audiovizuală în scop de propagandă electorală.

(4) Este interzisă organizarea acțiunilor de campanie electorală în unitățile militare, altele decât dezbatările organizate cu participarea reprezentanților a cel puțin doi concurenți electorali diferiți.

Art. 40. – (1) Partidele politice, alianțele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri și candidații independenți, au acces gratuit la serviciile publice de radio și televiziune, proporțional cu numărul de candidaturi propuse și rămase definitive. Fiecare societate publică de radio și televiziune va lua în considerare numărul de candidaturi propuse de fiecare competitor electoral, în aria geografică acoperită de postul respectiv de radio sau televiziune.

(2) Partidele politice, alianțele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri sunt obligate să solicite, în termen de 48 de ore de la data stabilirii datei votării, conducerii serviciilor publice de radio și televiziune, acordarea timpilor de antenă. Solicitările peste acest termen nu se iau în considerare.

(3) Posturile private de radio și televiziune vor practica același tarif pe emisiune și pe unitate de timp pentru toți competitorii care participă în alegeri, conform legii.

Art. 41. – (1) Primarii și ministrul afacerilor externe, după caz, sunt obligați ca, în termen de 5 zile de la anunțarea datei alegerilor să stabilească locuri speciale pentru afișaj electoral, ținând seama de partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care sunt înregistrate legal la data anunțării datei alegerilor.

(2) Primarii vor asigura că locurile speciale de afișaj să fie situate în piețe, pe străzi și în alte locuri publice frecventate de cetățeni, fără stânjenirea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective. În prealabil,

primarii sunt obligați să asigure înălțarea oricărora afișe, înscrișuri și însemne rămase de la campaniile electorale precedente.

(3) Utilizarea locurilor de afișaj electoral este permisă numai pentru partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, candidați independenti, care participă la alegeri.

(4) Este interzisă utilizarea de către partidul politic, alianța politică, alianța electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, care participă la alegeri ori candidatul independent, a locurilor speciale de afișaj electoral astfel încât să împiedice folosirea acestora de către un partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorității naționale, care participă la alegeri ori candidat independent.

(5) În alte locuri, decât cele stabilite potrivit alin. (2), afișajul electoral este permis numai cu acordul proprietarilor sau, după caz, al deținătorilor.

(6) Pe un panou electoral fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a unei minorității naționale, care participă la alegeri ori candidat independent poate aplica un singur afiș electoral.

(7) Sunt interzise afișele electorale care combină culorile astfel încât să evoce drapelul României sau al altui stat.

(8) Poliția, pe teritoriul României, este obligată să asigure integritatea panourilor și a afișelor electorale.

Art. 42. – (1) Birourile electorale de circumscripție veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale în circumscripția, în care funcționează, soluționând plângerile care le sunt adresate cu privire la împiedicarea unui partid politic, unei alianțe politice, alianțe electorale, sau organizație a unei minorități naționale, care participă la alegeri ori candidat independent, de a-și desfășura campania electorală, în condițiile prevăzute de lege și cu respectarea deontologiei electorale.

(2) Dacă Biroul electoral de circumscripție consideră, cu ocazia soluționării plângerii, că este necesară luarea unor măsuri administrative sau aplicarea unor sancțiuni contraventionale ori penale, sesizează autoritățile competente.

(3) Împotriva soluției date de biroul electoral de circumscripție se poate face contestație la Biroul Electoral Central. Soluția dată asupra contestației este definitivă.

(4) Soluționarea plângerilor și a contestațiilor se face în termen de 3 zile de la înregistrarea lor, iar hotărârile date se publică în presă și se afișează, în mod vizibil, la sediul biroului electoral care le-a emis.

CAPITOLUL VIII

Votarea

Art. 43. – (1) Fiecare secție de votare trebuie să posede un număr suficient de cabine, urne fixe în raport cu fiecare tip de alegere, urnă mobilă și stampile de

votare proporțional cu numărul alegătorilor de pe listele electorale permanente comunicate de primari.

(2) Cabinele și urnele trebuie așezate în aceeași încăpere în care se află biroul președintelui. Cabinele, urnele, ștampilele și celelalte materiale necesare biroului electoral al secției de votare se asigură de către primarii comunelor, orașelor, municipiilor și ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, împreună cu prefectii. Pentru birourile electorale ale secțiilor constituite în străinătate, materialele necesare se asigură de Ministerul Afacerilor Externe.

(3) Numărul urnelor folosite într-o secție de votare va corespunde fiecărui tip de alegeri.

(4) Materialele necesare birourilor electorale ale secțiilor de votare se predau, pe bază de proces-verbal, de primari sau de Ministerul Afacerilor Externe, după caz, președintilor secțiilor de votare cu cel puțin 2 zile înainte de data alegerilor. După preluarea buletinelor de vot și a ștampilelor, președintele secției de votare asigură păstrarea acestora în deplină siguranță.

(5) Formularele și celelalte imprimate necesare votării se predau biroului electoral al secției de votare pe bază de borderou de predare-primire, cuprinzând felul și numărul de exemplare din fiecare imprimat.

(6) Președintele biroului electoral al secției de votare trebuie să fie prezent la sediul secției de votare în ajunul zilei alegerilor, la ora 18,00, fiind obligat să ia, de îndată, măsurile necesare pentru a asigura ordinea și corectitudinea operațiunilor de votare.

(7) Președintele va dispune fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.

(8) În ziua alegerilor, activitatea biroului secției de votare începe la ora la ora 6:00. Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri și după caz a persoanelor oficial acreditate, verifică urnele, listele electorale, buletinele de vot și ștampilele, consemnând în procesul-verbal numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente, numărul buletinelor de vot pentru fiecare tip de alegeri în parte și numărul ștampilelor, care se utilizează în secția de votare respectivă. După încheierea acestei operații închide și sigilează urnele, aplicând ștampila de control a secției de votare.

(9) Președintele este obligat să asigure aplicarea ștampilei de control și pe ultima pagina a fiecărui buletin de vot.

(10) Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții. Atribuțiile acestuia, în această privință, se întind și în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și piețe publice până la o distanță de 500 m.

(11) Pentru menținerea ordinii, președintele biroului electoral al secției de votare va avea la dispoziție mijloacele de ordine necesare, asigurate de primar și de prefect, împreună cu reprezentanții Ministerului Internelor și Reformei

Administrației. La secțiile de votare organizate în străinătate, președintele biroului electoral va avea la dispoziție mijloacele necesare, asigurate de statul în care funcționează secția de votare respectivă, la cererea Ministerului Afacerilor Externe.

(12) În afara de membrii biroului electoral al secției de votare, de candidați și de delegații și observatorii acreditați, nici o altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

(13) Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale și persoanelor acreditate să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

Art. 44. – (1) Votarea începe la ora 7:00 și are loc până la ora 21:00, când secția de votare se închide. Pe ușa secției de votare se vor afișa orele între care se desfășoară procesul de votare.

(2) În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constată către președintele biroului secției de votare, nu poate semna în copia listei electorală, se va face mențiunea în listă, cu confirmarea, pe bază de semnătură, a unui membru al biroului electoral.

(3) Accesul alegătorilor în sala de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Fiecare alegător va prezenta actul de identitate și cartea de alegător, biroului electoral al secției de votare care, după verificarea înscrerii în lista electorală permanentă, pe baza semnăturii în lista electorală permanentă, îi va încredința buletinele de vot și stampila pentru votare. Alegătorului care refuză să semneze copia listei electorală permanente i se va refuza exercitarea dreptului de vot. Dacă un alegător se prezintă cu duplicatul cărții de alegător, biroul electoral al secției de votare va menționa aceasta în lista electorală.

(4) Alegătorii care ridică cartea de alegător de la secția de votare vor semna de primire în procesul-verbal întocmit la predarea de către Serviciul public comunitar de evidență a persoanelor a cărților de alegător neridicate.

(5) Alegătorii care fac dovada, pe baza actului de identitate, că domiciliază în zona arondată secției de votare respective și au fost omiși din listelete electorale permanente, pot vota la acea secție de votare, doar în baza cărții de alegător și a actului de identitate și vor fi înscrisi în lista electorală suplimentară. O copie a acestei liste suplimentare se va transmite serviciului public comunitar de evidență a persoanelor prin grija Autorității Electorale Permanente pentru aducerea la zi a evidenței.

(6) Alegătorii vor vota separat în cabine închise, aplicând stampila, care poartă mențiunea "Votat" înăuntrul patrulaterului care cuprinde numele și prenumele candidatului pe care îl votează.

(7) Stampila cu mențiunea "Votat" trebuie astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patrulaterul.

(8) După ce au votat, alegătorii vor îndoi buletinele, astfel ca pagina netipărită care poartă stampila de control să rămână în afară, și le vor introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.

(9) Îndoirea greșită a buletinului nu atrage nulitatea acestuia.

(10) La cererea alegătorului, în cazul în care acesta a aplicat greșit stampila cu mențiunea votat, președintele secției de votare îi poate elibera, numai o singură dată un nou buletin, făcându-se mențiunea corespunzătoare în procesul verbal al operațiunilor de votare.

(11) Stampila încredințată pentru votare se restituie președintelui sau acelor membri ai biroului secției de votare desemnați de acesta, după care președintele sau acel membru o va aplica pe cartea de alegător în locul corespunzător numărului de scrutin.

(12) Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

(13) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii, vor vota în secția la care își desfășoară activitatea, după înscrierea lor în lista electorală suplimentară.

(14) Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președinte biroului secției de votare, prin orice mijloace legale.

(15) În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului secției de votare respectiv, va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților polițienești.

(16) Președintele biroului electoral al secției poate suspenda votarea pentru motive temeinice.

(17) Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră și nu pot fi mai mult de două suspendări. Suspendarea va fi anunțată prin afișare la ușa localului de vot cu cel puțin o oră înainte.

(18) În timpul suspendării, urnele de votare, stampilele, buletinele de vot și celealte documente și materiale ale biroului electoral vor rămâne sub paza permanentă. În timpul suspendării nu pot părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului în același timp.

(19) Candidații și persoanele acreditate care asistă la votare în condițiile legii nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

(20) Prezența oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.

(21) Alegătorul care, din motive temeinice, constată de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur, are dreptul să chemă în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul observatorilor sau membrilor biroului electoral al secției de votare.

(22) Președintele biroului electoral al secției de votare sau, în lipsa acestuia, locuitorul este obligat să primească și să înregistreze orice sesizare scrisă cu

privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secției de votare, candidați, observatori acreditați, jurnaliști acreditați sau alegători prezenti în secția de votare pentru exercitarea dreptului la vot. În cazul în care i se înaintează sesizarea în dublu exemplar, președintele biroului electoral al secției de votare, respectiv locuitorul acestuia, va menționa pe copia care rămâne la persoana care înaintează sesizarea, faptul că a luat cunoștință de sesizarea respectivă și numărul sub care aceasta este înregistrată.

(23) La ora 21:00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea închisă și dispune închiderea secției de votare.

(24) Persoanelor existente la ora 21:00 în localul secției de votare li se permite să își exerceze dreptul de vot și după această oră.

(25) În situațiile prevăzute la alin. (24), președintele biroului electoral al secției de votare are obligația de a informa, de îndată, biroul electoral, care funcționează la nivelul imediat superior, cu privire prelungirea duratei votării, precum și cu privire la închiderea secției atunci când perioada de prelungire se încheie, de îndată ce acest lucru se produce.

(26) Birourile electorale care primesc informări, în conformitate cu prevederile alin. (25), au obligația de a le transmite organismelor electorale, care funcționează la nivelele imediat superioare, iar aceste, la rândul lor, sunt obligate să le transmită Autorității Electorale Permanente, în vederea centralizării lor.

CAPITOLUL IX Observarea alegerilor

Art. 45. – (1) În afara membrilor birourilor electorale și a candidaților, la toate operațiunile din secțiile de votare, cât și la toate operațiunile efectuate de birourile electorale la toate nivelele pot asista:

- a) observatori interni;
- b) reprezentanți ai unor organizații străine;
- c) reprezentanții presei scrise, radioului și televiziunii, români și străini.

(2) Pot fi acreditați, ca observatori interni, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul democrației și al drepturilor omului, care sunt legal constituite cu cel puțin șase luni înainte de data desfășurării alegerilor și în ale căror organe de conducere nu se află nici un membru al vreunui partid politic sau organizație a unei minorități naționale. Persoanele desemnate de aceste organizații ca observatori nu pot fi membri ai vreunui partid politic sau organizație a unei minorități naționale care participă în alegeri conform legii.

(3) Acreditarea reprezentanților presei scrise, radioului și televiziunilor din România se face de către Autoritatea Electorală Permanentă și poate fi contestată la Biroul Electoral Central.

(4) Pot fi acreditați ca observatori interni doar persoanele propuse de către acele organizații neguvernamentale în privința cărora Autoritatea Electorală Permanentă stabilește că îndeplinește prevederile alin. (2). Acreditarea observatorilor interni se face de către birourile electorale județeane.

(5) Acreditarea reprezentanților presei, radioului și posturilor de televiziune străine, precum și a reprezentanților organizațiilor internaționale cu activitate în domeniul democrației și al drepturilor omului care solicită acest lucru se face de către Autoritatea Electorală Permanentă, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe.

(6) Încălcarea condițiilor de acreditare atrage, de drept, încetarea acreditării.

(7) Delegații acreditați pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 06:00 și terminând cu momentul încheierii și semnării, de către membrii biroului electoral al secției de votare, a procesului verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă, numai dacă prezintă actul de acreditare. Ei nu pot interveni în nici un mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă pentru sau împotriva unui partid politic, alianță politică sau organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale care participă la alegeri ori candidat independent sau încercarea de a influența operațiunea alegătorului, ca și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sanctiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

CAPITOLUL X

Numărarea voturilor și constatarea rezultatelor

Art. 46. - La toate operațiunile electorale care țin de numărarea voturilor participă membrii Birourilor electorale ale secțiilor de votare și pot asista candidații și persoanele acreditate, în condițiile legii.

Art. 47. – (1) După încheierea votării, președintele, în prezenta membrilor biroului electoral al secției de votare anulează buletinele de vot rămase neîntrebuițate.

(2) Se consemnează distinct, în procesele verbale, pentru fiecare tip de alegere, numărul buletinelor de vot anulate și a celor albe.

(3) Se numără toți alegătorii din listele electorale permanente și suplimentare, care au participat la vot și se consemnează numărul lor în rubricile corespunzătoare din procesele-verbale. Se îndosariază listele electorale în ordinea întocmirii lor.

(4) Pentru fiecare tip de alegere se adună buletinele de vot utilizate aşa cum rezultă din liste de alegător cu buletinele de vot neutilizate și anulate. Suma acestora, care trebuie să corespundă cu numărul de buletine primite în cadrul secției de votare, se consemnează în procesul verbal. În cazul în care suma lor este alta decât numărul de buletine de vot primite, se precizează, în procesul-verbal, motivul pentru care apare eroarea, luând în considerare și întâmpinările și contestațiile adresate biroului electoral al secției de votare.

(5) În cazul în care suma nu se verifică, membri biroului secției de votare pot avea opinii separate. Acestea se consemnează în procesul verbal.

(6) După aceste operațiuni, se procedează la deschiderea urnelor. Deschiderea urnelor se face în mod succesiv. Următoarea urnă se deschide numai după ce se efectuează numărătoarea buletinelor de vot și se consemnează rezultatele în procesul-verbal de la urna anterioară.

(7) Președintele va citi, cu voce tare, la deschiderea fiecărui buletin, numele și prenumele candidatului votat și va arăta buletinul de vot celor prezenti.

(8) Pe formularul tipizat, elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă, unul din membri biroului, asistat de cel puțin încă un membru al acestuia, consemnează opțiunea electorală care rezultă prin citirea fiecărui buletin de vot.

(9) Fiecare buletin de vot citit și consemnat în formular este așezat de către președinte, ajutat de ceilalți membri ai biroului, într-un pachet separat pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetătenilor aparținând minorităților naționale și candidat independent.

(10) Pentru buletinele de vot nule, voturi albe, cât și pentru cele contestate se fac pachete separate.

(11) Sunt nule buletinele care nu poartă stampila de control a secției de votare, buletinele de alt model decât cel legal aprobat sau la care stampila este aplicată pe mai multe patrulatere sau în afara acestora. Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

(12) În cazul în care există buletine de vot pentru care există opinii diferite privind valabilitatea votului, acesta va fi atribuit unui candidat sau va fi considerat nul în funcție de părerea majorității membrilor biroului electoral al secției de votare.

(13) Sunt voturi albe buletinele care nu au aplicată stampila "votat". Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

(14) Rezultatul se va consemna în câte un tabel separat și se va încheia în două exemplare originale, câte un proces verbal.

(15) Procesul-verbal va cuprinde:

a) numărul alegătorilor potrivit listelor electorale permanente;

- b) numărul alegătorilor potrivit listelor electorale permanente, care s-au prezentat la urne;
- c) numărul alegătorilor potrivit listelor electorale suplimentare, care s-au prezentat la urne;
- d) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei pct. $d \geq$ pct. e + pct. f + pct. g + pct. h;
- e) numărul buletinelor de vot neînțrebuițate și anulate;
- f) numărul total al voturilor valabil exprimate;
 (pct. f = suma voturilor valabil exprimate la pct. i;
 pct. f $\leq$ pct. b + pct. c – pct. g – pct. h)
- g) numărul de voturi nule;
- h) numărul de voturi albe;
- i) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare candidat;
- j) numărul de voturi contestate;
- k) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral de circumscripție;
- l) starea sigiliilor de pe urne, la încheierea votării.

(16) Procesele-verbale se vor semna de președinte și de membrii biroului electoral al secției de votare și vor purta stampila acesteia.

(17) Lipsa semnaturilor unor membri ai biroului nu influențează valabilitatea procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

(18) Fiecare membru al biroului electoral al secției de votare are dreptul de a obține o copie a procesului verbal, semnată de către președintele secției de votare, locuitorul acestuia și de către ceilalți membri ai biroului.

(19) În timpul operațiunilor electorale de votare și de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări și contestații cu privire la aceste operațiuni. Acestea se soluționează, pe loc, de către președintele biroului electoral al secției de votare.

(20) Contestațiile se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare. Ele se formulează în scris în două exemplare din care unul semnat și stampilat de președinte rămâne la contestator.

(21) Președintele biroului electoral al secției de votare va hotărî, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.

(22) Pentru fiecare tip de alegeri se întocmește câte un dosar care va cuprinde: două exemplare originale din procesul-verbal, contestațiile privitoare la operațiunile electorale care țin de acele alegeri, buletinele nule și cele contestate, formularele tipizate care au folosit la calculul rezultatelor. De asemenea, se anexează buletinele de vot albe. Dosarele, sigilate și stampilate, se vor înainta biroului electoral de circumscripție care funcționează la nivelul imediat superior, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării, de către președintele biroului electoral al secției de votare, cu paza militară și însoțit, la cerere, de reprezentanții

partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din biroul electoral al secției de votare, candidați sau persoane acreditate, conform legii.

Art. 48. – (1) Biroul electoral de circumscripție centralizează informațiile cu privire la voturile exprimate în întreaga circumscripție, pentru fiecare tip de alegere.

(2) Biroul electoral de circumscripție întocmește și câte un proces-verbal pentru fiecare tip de alegere.

(3) Procesul-verbal întocmit de Biroul electoral de circumscripție trebuie să cuprindă următoarele date și informații:

a) numărul alegătorilor din circumscripția electorală, potrivit listelor electorale permanente, defalcat, pe secții de votare;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, potrivit listelor electorale permanente, defalcat, pe secții de votare;

c) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, potrivit listelor electorale suplimentare, defalcat, pe secții de votare;

d) numărul total al voturilor valabil-exprimate, defalcat, pe secții de votare;

e) numărul total al voturilor nule defalcat, pe secții de votare;

f) numărul total al voturilor albe, defalcat, pe secții de votare;

g) numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat;

h) expunerea, pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și hotărârilor luate de biroul electoral de circumscripție și de biroul electoral al secției de votare, care sunt definitive.

(4) Procesele-verbale se întocmesc în două exemplare originale, se semnează de către președinte și ceilalți membri ai biroului electoral de circumscripție și se aplică stampila acestuia.

(5) Un exemplar al procesului-verbal, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, formând cate un dosar, sigilat și semnat de membrii biroului electoral de circumscripție, se transmite organismului electoral care funcționează la nivel superior, cu pază militară, în cel mult 48 de ore, în vederea validării alegerilor.

(6) Al doilea exemplar al procesului-verbal se trimită, în termen de 24 de ore, la organismul electoral care funcționează la nivel superior.

CAPITOLUL XI

Stabilirea rezultatelor alegerilor

Art. 49. – (1) După primirea dosarelor prevăzute la art. 48, respectiv a proceselor-verbale și dosarelor prevăzute la art. 49, biroul electoral județean și biroul electoral al municipiului București încheie, separat pentru Camera

Deputaților și pentru Senat, câte un proces-verbal cuprinzând totalizarea voturilor valabil exprimate pentru candidații fiecărui partid politic, alianța politică, alianța electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale și pentru fiecare candidat independent, în toate circumscripțiile electorale, pe care îl înaintează, în termen de 24 de ore, Biroului Electoral Central.

(2) După primirea proceselor-verbale încheiate de către birourile electorale de circumscripție, biroul electoral județean și cel al municipiului București stabilesc: candidații care au obținut în circumscripțiile electorale, în care au candidat, majoritatea voturilor celor înscrisi pe listele electorale în circumscripțiile electorale respective și candidații care au dreptul să participe la al doilea tur de scrutin, iar Biroul Electoral Central candidații, din partea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, cărora li se atribuie doar câte un mandat de deputat.

(3) Biroul Electoral Central transmite cele stabilite fiecărui din birourile electorale de circumscripție.

Art. 50. – (1) După primirea de la birourile electorale de circumscripție a constatărilor cu privire la partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, prevăzute la art.50 alin.(2), birourile electorale județene și Biroul electoral al municipiului București, după caz, procedează la atribuirea mandatelor de deputat și respectiv de senator. Este declarat câștigător candidatul care a obținut, în primul tur de scrutin, majoritatea voturilor celor înscrisi pe lista electorală din circumscripția electorală în care a candidat.

(2) Atribuirea de mandate pentru candidații independenți se face acelora care au obținut cel puțin majoritatea voturilor celor înscrisi pe lista electorală din circumscripția electorală în care a candidat.

(3) Pentru cazurile de egalitate de voturi se aplică următoarele criterii:

a) în caz de egalitate a numărului de voturi la nivelul unei circumscripții electorale a primilor doi clasati, mandatul va fi atribuit candidatului care a câștigat în fața celuilalt candidat în cele mai multe secții de votare;

b) în caz de egalitate la criteriul prevăzut la lit. a) se va proceda la tragere la sorti de către biroul electoral județean sau de Biroul electoral al municipiului București, după caz.

(4) În situația în care într-o circumscripție electorală, un candidat independent a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate, însă fără ca acesta să reprezinte cel puțin jumătate voturilor celor înscrisi pe listele electorale, în circumscripția electorală respectivă, este declarat ales candidatul aparținând unui competitor electoral, care este situat pe locul imediat următor în ordinea numărului de voturi obținute.

(5) În cazul în care într-o circumscripție electorală, în primul tur de scrutin, nici unul dintre candidați nu a obținut majoritatea legală , se organizează un al

doilea tur de scrutin, la care vor participa doar primii doi candidați, clasăți în ordine descrescătoare a voturilor valabil exprimate, obținute în primul tur de scrutin.

(6) Dacă unul din primii doi candidați clasăți pentru turul al doilea, declară că se retrage din cursa electorală, până la acordarea bunului de tipar pe buletinul de vot pe care este înscris, acesta va fi înlocuit de următorul clasat.

(7) În al doilea tur de scrutin este declarat câștigător candidatul care a obținut majoritatea voturilor valabil exprimate, iar în caz de egalitate candidatul care a obținut mai multe voturi în primul tur de scrutin.

(8) După al doilea tur de scrutin se stabilească reprezentanții minorităților naționale căror li se atribuie doar un mandat de deputat.

Art. 51. – Biroul electoral județean sau Biroul electoral al municipiului București, după caz, eliberează certificatul doveditor al alegerii deputaților și senatorilor, căror li s-au atribuit mandate, într-un termen de 24 de ore de la încheierea operațiunilor de atribuire a mandatelor.

Art. 52. – (1) Biroul electoral județean și Biroul electoral al municipiului București încheie, separat, câte un proces-verbal, unul pentru Camera Deputaților și un altul pentru Senat referitoare la toate operațiunilor electorale realizate.

(2) Procesul – verbal prevăzut la alin.(1) cuprinde următoarele:

- a) numărul total al alegătorilor înscrisi în listele electorale permanente și în listele electorale suplimentare, mod separat ;
- b) numărul total al alegătorilor înscrisi în listele electorale, care s-au prezentat la urne;
- c) numărul voturilor nule și a voturilor albe;
- d) numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat;
- e) numărul buletuinelor de vot primite de secțiile de votare;
- f) numărul buletuinelor de vot neîntrebuințate și al celor nule, în mod separat;
- g) numele și prenumele candidaților aleși, precum și al partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau organizația cetățenilor aparținând unei minorități naționale, care i-a propus, după caz;
- h) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor, contestațiilor, a recursurilor și a hotărârilor pronunțate.

(3) Buletinele de vot nule și cele albe se păstrează în deplină siguranță pe fiecare secție de votare, la birourile electorale județene și Biroul electoral al municipiului București , după caz, până la validarea alegerilor.

(4) Procesul- verbal împreună cu întâmpinăriile, contestațiile și recursurile, precum și cu procesele- verbale, primite de la birourile electorale județene și Biroul electoral al municipiului București, după caz, semnate de

președinte, locțiitor și de membrii acestora, se constituie într-un dosar, încheiat, sigilat și stampilat, care se trimite, sub pază militară, Biroului Electoral Central, în termen de 48 de ore de la primirea repartizării mandatelor.

Art. 53. – Biroul Electoral Central soluționează întîmpinările și contestațiile depuse, după care încheie câte un proces-verbal, pentru întreaga țară, separat pentru Camera Deputaților și pentru Senat, care cuprinde următoarele :

- a) numărul total al alegătorilor înscrisi pe liste electorale permanente și în liste electorale suplimentare;
- b) numărul total al alegătorilor înscrisi pe liste electorale, care s-au prezentat la urne;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) numărul voturilor nule și a celor albe;
- e) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare candidat;
- f) numărul buletinelor de vot primite de secțiile de votare;
- g) numărul buletinelor de vot neîntrebuitate și a celor anulate;
- h) repartizarea pe județe și municipiul București a mandatelor de deputați și de senatori;
- i) organizațiile cetătenilor aparținând minorităților naționale, cărora li se cuvine câte un mandat de deputat; numele și prenumele candidatului îndreptățit la un astfel de mandat de deputat;
- j) modul de soluționare a întîmpinărilor și a contestațiilor.

Art.54. - Procesele-verbale prevăzute la art.53 se semnează de președintele Biroului Electoral Central, locțiitorul și de membrii acestuia, în prezența cărora a fost întocmit și se înaintează Camerei Deputaților și Senatului în vederea validării alegerilor, împreună cu dosarele întocmite de birourile electorale județene și Biroul electoral al municipiului București, după caz. Lipsa semnăturii unor membrii ai biroului nu are influență asupra validității proceselor-verbale și a alegerilor. Președintele menționează motivele care au împidicat semnarea.

Art.55. – (1) În cazul anulării alegerilor într-o circumscripție electorală, al decesului sau al demisiei unui deputat sau senator, pentru ocuparea posturilor vacante, se organizează alegeri partiale în circumscripția electorală în care a fost ales deputat sau senator respectiv. Alegerile partiale nu se organizează dacă motivele au apărut în ultimele 6 luni înainte de expirarea mandatului Camerei Deputaților și Senatului, prevăzut de art.63 din Constituție.

(2) Alegerile partiale se organizează și se desfășoară, potrivit prevederilor prevăzute în prezenta lege.

(3) Candidații vinovați de fraudarea alegerilor nu pot participa la noul scrutin.

(4) În cazul în care alegerile parțiale se organizează și se desfășoară într-o singură circumscripție electorală, nu se mai constituie Biroul Electoral Central, atribuțiile acestuia urmând să fie îndeplinite de biroul electoral județean sau Biroul electoral al municipiului București, după caz.

(5) La alegerile parțiale participă doar alegătorii de pe listele electorale permanente sau cele suplimentare ale localităților din circumscripțiile electorale, în care se organizează aceste alegeri.

CAPITOLUL XII Publicarea rezultatelor alegerilor

Art. 56. – (1) În fiecare județ sau în municipiul București, organismul electoral responsabil de stabilirea rezultatelor alegerilor, aduce la cunoștință publică rezultatele preliminare ale alegerilor, respectiv ale referendumului, cel puțin odată la 24 de ore, înainte de a obține procesele -verbale și rezultatele alegerilor de la toate birourile electorale care funcționează la nivele inferioare nivelului său.

(2) După obținerea rezultatelor alegerilor, de la toate birourile electorale, care funcționează la nivele inferioare nivelului său, organismul electoral responsabil de stabilirea rezultatelor alegerilor la nivelul județului și a municipiului București, după caz, aduce la cunoștință publică rezultatele finale ale alegerilor, în cazul în care contestațiile prezentate acestuia sau instanței de judecată nu afectează rezultatele alegerilor.

(3) Biroul Electoral Central publică rezultatele alegerilor în presă și în Monitorul Oficial al României, în termen util.

CAPITOLUL XIII Contravenții și infracțiuni

Art. 57. - Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) înscrierea, cu bună-știință, a unui alegător în mai multe liste electorale ale localității de domiciliu, înscrierea în liste electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot;
- b) semnarea listei de susținători cu încălcarea dispozițiilor legii;
- c) încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea propunerilor de candidaturi sau la folosirea semnelor electorale;
- d) refuzul nejustificat de eliberare, la cererea scrisă a celui interesat, a cărții de alegător sau neîntocmirea cărții de alegător în termenele stabilite;

- e) neluarea, de către organizatori, a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;
- f) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale, a platformelor-program afișate sau a oricărora alte afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite;
- g) afișarea mijloacelor de propagandă electorală în alte locuri decât cele permise sau cu încălcarea prevederilor prezentei legi;
- h) acceptarea de către un cetățean a înscriserii sale în mai multe liste de candidați, exceptând cazurile candidaților propuși de organizațiile minorităților naționale, în condițiile prezentei legi;
- i) refuzul de a se permite alegătorului care face dovada faptului că are dreptul să voteze în secția de votare la care se prezintă pentru exprimarea dreptului la vot, în condițiile prezentei legi;
- j) refuzul de a permite accesul în secția de votare al candidaților sau al persoanelor acreditate să asiste la desfășurarea operațiunilor electorale;
- k) refuzul de a se primi și înregistra o sesizare scrisă înaintată în conformitate cu prevederile prezentei legi;
- l) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;
- m) refuzul nejustificat de a înmâna buletinul de vot și stampila de votare alegătorului care a semnat în lista electorală, înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă carteaua de alegător și actul de identitate ori care refuză să semneze pentru primirea acestora în lista electorală în care este înscris;
- n) întocmirea, de către birourile electorale ale secțiilor de votare, a proceselor-verbale cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi;
- o) continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia, precum și sfătuirea, în ziua votării, a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit partid politic, alianță politică, organizație a unei minorități naționale sau un candidat independent;
- p) purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate, de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală;
- q) încălcarea, de către membrii birourilor electorale, a obligației de a participa la activitatea acestor birouri.

Art. 58. – (1) Contravențiile prevăzute de art. 57 lit. c), f), g), h), k), q) și o) se sanctionează cu amenda de la 1.000 la 2.500 lei, cele de la lit. b), l) și p) cu amenda de la 1.500 la 4.500 lei, iar cele de la lit. a), d), e), i), j), m), și n) cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 57 și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 58 alin. (1) se fac de către:

- a) polițiști, pentru faptele prevăzute la art. 57 lit. e), f), g), i), j), l), m) și o);

- b) primari și împoterniciții acestora, pentru faptele prevăzute la art. 57 lit. f);
- c) președintele biroului electoral de circumscripție, pentru faptele prevăzute la art. 57 lit. a), f), h), n), o), p) și q);
- d) președintele Biroului Electoral Central, pentru faptele prevăzute la art. 57 lit. b), c) și h);
- e) președintele biroului electoral, în cazul săvârșirii contravențiilor de către membrii acestuia, ori președintele biroului electoral ierarhic superior, în cazul săvârșirii contravențiilor de către președinții birourilor electorale ierarhic inferioare sau de către locțiitorii acestora, pentru faptele prevăzute la art. 57 lit. i), k), o), p) și q);
- f) împoternicitii președintelui Autorității Electorale Permanente, pentru faptele prevăzute la art. 57 lit. a), b), d) și o).

(3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 58 alin. (1), agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(4) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 59. – (1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 60. – (1) Înscrierea, cu știință, în copia de pe lista electorală permanentă a unor persoane care nu sunt înscrise în lista electorală constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 61. – (1) Violarea, prin orice mijloace, a secretului votului de către membrii biroului electoral al secției de votare ori de către alte persoane constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 62. – (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat, precum și primirea acestora de către alegător, în același scop, constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

(3) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute la alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnările partidului respectiv.

Art. 63. – (1) Fapta unei persoane de a vota fără a avea drept de vot ori de a vota de două sau mai multe ori în ziua alegerilor constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 64. – (1) Utilizarea unei cărți de alegător nule sau a unei cărți de alegător false ori a unui buletin de vot fals, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 65. – (1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secției de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 66. – (1) Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, precum și transportarea urnei speciale în alte condiții decât cele prevăzute la art. 15 constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Tentativa se pedepsește.

Art. 67. – Introducerea în uz și folosirea unui program de calculator cu vicii aparente sau ascunse, care alterează înregistrarea rezultatelor obținute în secțiile de votare, totalizează cu erori sau duce la repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii, constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 68. – Introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Art. 69. - Pentru infracțiunile prevăzute în prezenta lege, acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

CAPITOLUL XIV

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 70. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, cu excepția prevederilor privind cărțile de alegător , care vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2009.

(2) La operațiunile electorale efectuate de Biroul Electoral Central, birourile electorale județene și Biroul electoral al municipiului București, birourile electorale de circumscripție și birourile electorale ale secțiilor de votare au dreptul să asiste candidații și persoanele acreditate, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 71. – Guvernul va stabili, în termen de 5 zile de la stabilirea datei alegerilor, Bugetul perioadei electorale, în limitele Bugetului de stat aprobat de Parlament.

Art. 72. - Anexele nr.1 și 2 fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. 73. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor referitoare la Autoritatea Electorală Permanentă.

**Delimitarea teritoriala si numarul mandatelor de deputat
si de senator pentru fiecare circumscripție electorală**

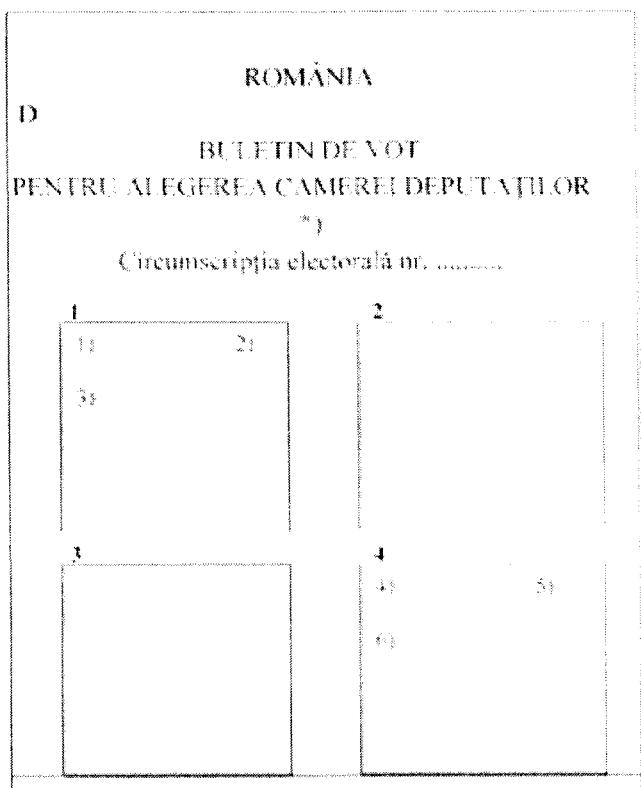
Delimitarea teritoriala	Numarul mandatelor de deputat *	Numarul mandatelor de senator
Judetul Alba	4	2
Judetul Arad	6	3
Judetul Arges	8	4
Judetul Bacau	8	4
Judetul Bihor	6	3
Judetul Bistrita Nasaud	4	2
Judetul Botosani	6	3
Judetul Brasov	6	3
Judetul Braila	4	2
Judetul Buzau	6	3
Judetul Caras Severin	4	2
Judetul Calarasi	4	2
Judetul Cluj	8	4
Judetul Constanta	8	4
Judetul Covasna	4	2
Judetul Dimbovita	6	3
Judetul Dolj	8	4
Judetul Galati	6	3
Judetul Giurgiu	4	2
Judetul Gorj	4	2
Judetul Harghita	4	2
Judetul Hunedoara	6	3
Judetul Ialomita	4	2
Judetul Iasi	10	5
Judetul Ilfov	4	2
Judetul Maramures	6	3
Judetul Mehedinți	4	2
Judetul Mures	6	3
Judetul Neamt	6	3
Judetul Olt	6	3
Judetul Prahova	10	5
Judetul Satu Mare	4	2
Judetul Salaj	4	2
Judetul Sibiu	4	2
Judetul Suceava	8	4
Judetul Teleorman	4	2
Judetul Timis	8	4

Judetul Tulcea	4	2
Judetul Vaslui	6	3
Judetul Vâlcea	4	2
Judetul Vrancea	4	2
Municipiul Bucuresti	24	12
TOTAL	254	127

* - La acest număr se adaugă cel mult 18 deputați din partea organizațiilor cetățenilor aparținind minorităților naționale , care nu au intrunit în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament.

Anexa nr.2

I. MODELUL BULETINULUI DE VOT PENTRU ALEGAREA CAMEREI DEPUTAȚILOR

*) Se trece data alegerilor.

NOTĂ

- 1) Se scrie denumirea candidatelor a partidelor politice, alianțelor politice sau alianței electorale;
  - 2) Se reprodice semnul electoral, între scrierile partidelor politice, alianțelor politice sau alianței electorale și semnul electoral se păstrează o distanță de 2 litere. Semnul electoral se imprime într-un spatiu grafic de 2,5 cm x 2,5 cm;
  - 3) Se trăce numele și prenumele candidaților, în ordinea din lista de candidați respusa, dar în cazul alianțelor, apartenența politică advesătă (împărțirea partidului politic, alianței politice sau alianței electorale), după care partidul este inclus;
  - 4) Se trăce mențiunea „Candidat independent”, pentru fiecare candidat independent se imprime un patimilăru distinct, în partea finală a buletinului, în enfilea înregistrării candidaților;
  - 5) Se trăce semnul electoral;
  - 6) Se trăce numele și prenumele candidațului independent;
- Numele și prenumele, precum și civilele ce se inseră în cteva dintre patimilăru se trăcesc cu litere românești, scrisă vertical;
- Pe o pagină se pot imprimă mai multe patimilăru, în funcție de numărul candidaților inserși în lista

II. MODELUL BULETINULUI DE VOT PENTRU ALEGEREA SENATULUI

ROMÂNIA	
S	
BULETIN DE VOT	
PENTRU ALEGEREA SENATULUI	
*)	
Circumscripția electorală nr.	
1 13 23 25	2
3	4 43 53 63

*) Se trece data alegerilor.

NOTĂ:

- 1) Se scrie denumirea completă a partidului politic, alianței politice sau alianței electorale.
- 2) Se reproduc semnul electoral, între denumirea partidului politic, alianței politice sau alianței electorale și semnul electoral se păstrează o distanță de 3 litere. Semnul electoral se imprimează într-un spatiu grafic de 2,5 cm x 2,5 cm.
- 3) Se trece numele și prenumele candidaților, în ordinea din lista de candidați depusă, iar în cazul alianțelor, apartenența politică (abreviată: numele partidului politic, alianței politice sau alianței electorale), după care patru laturile se închid.
- 4) Se trece mențiunea „Candidat independent”, pentru fiecare candidat independent se imprimează un patrulater distinct, în partea finală a buletinului, în ordinea înregistrării candidaților.
- 5) Se trece semnul electoral.
- 6) Se trece numele și prenumele candidațului independent.
– Numele și prenumele, precum și cuvintele ce se inseră în interiorul patrulaterelor se tipăresc cu litere corp 10 verzal drepte.
– Pe o pagină se pot imprima mai multe patrulatere, în funcție de numărul candidaților inseriți în listă.

III. MODELUL STAMPILEI DE CONTROL A SECTIEI DE VOTARE

* Se menționează numărul circumscripției electorale și denumirea județului. (De exemplu: „Nr. 40 Valea”)

NOTĂ

- Tușul pentru stampile trebuie să fie de aceeași culoare pe teritoriu unei circumscripții electorale.
- Stampilele se confectionează prin grija prefectilor.
- Dimensiunea stampilei se stabilește de prefect, prin ordin, astfel încât toate datele inscrise să fie lizibile.

IV. MODELUL STAMPILEI „VOTAT”

* Se trece numărul de circumscripție electorală.

NOTĂ

- Tușul pentru stampile trebuie să fie de aceeași culoare pe teritoriu unei circumscripții electorale.
- Stampilele se confectionează prin grija prefectilor.
- Dimensiunea stampilei se stabilește de prefect, prin ordin, astfel încât toate datele inscrise să fie lizibile.